

DOMOLJUB

Stane 39 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljubac«. — Telefon 25-49.

Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljubac«. — Telefon 29 92

Naš novi ban

Z veliko naglico se je sredi preteklega tedna razširila do zadnje gorske vasice vest, da je za bana v naši banovini imenovan dr. Marko Natlačan, mož, ki je s svojim delom za narod že v minulih letih dokazal, da je med vsemi najvrednejši in najsposobnejši za odgovornosti polno in odlično mesto najvišjega predstavnika oblasti v naši deželi. Vsi pošteni Slovenci smo se tega imenovanja iskreno razveselili, ker vemo, da je s tem napravljen velik korak k ureditvi razdrapanih razmer, vsled katerih smo zadnja leta vsi skupaj silno trpeli. Vsi pošteni Slovenci pa v tem visokem imenovanju vidimo in z zadošenjem ugotavljamo, da mu je z najvišjega mesta dano zadoščenje za vse one krivice in zlo, ki ga je g. ban moral zadnja leta pretrpeti zaradi svoje značajnosti in zvestobe do ljudstva, iz katerega je zrastel.

Niso lahke naloge, katere je novi g. ban prevzel na svoje rame. Revščina naše dežele, predvsem našega kmeta, je danes toliko, kakor menda še ni bila nikdar. Vratolomna protiljudska politika ljudi, ki so zadnja leta krotili našo deželo je prizadela ljudstvu ogromno škodo in vnebovpijoče krivice. Ker so politični mogotci zadnjih let svoja zla dejanja istovetili z državo, je med ljudstvom tudi zelo padel ugled državnih ustanov, posebno pa je uničeno zaupanje v nepristransko in zakonitost, ki mora biti glavni temelj državne uprave.

Novi gospod ban se bo zatorej moral z vso vneto posvetiti skrbi, kako rešiti kmeta in z njim vse one stanove, ki s propadanjem kmeta tudi hirajo. Tu bo treba začeti tam, kjer je kot oblastni predsednik moral z delom prenehati. Naše ljudstvo trdno upa, da se bo to delo čimprej nadaljevalo. Saj vemo vsi, da se je za našo deželo v onih par letih, ko so se oblastne samouprave šele gradile, več storilo, kakor v vseh letih diktatorskega centralizma pred in po šestem januarju. Tudi v političnem življenju naše dežele bo treba korenitih sprememb. Zadnji protiljudski režimi so v svoje vrste izbrali po večini najslabši del naroda. Tem so izročili valptovski bič, ki so ga vihтели nad hrbti poštene večine. Naj omenimo na tem mestu samo zadnje protiljudske občinske volitve, ki so se proti volji ogromne večine naroda vršile na način, kakor jih poznamo malo v politični zgodovini narodov. Zato naše ljudstvo upravičeno pričakuje od novega g. bana, da mu bo čimprej dal možnost, da samo s svobodnimi volitvami izravna krivico, ki mu je bila storjena. Najvažnejše izmed vsega njegovega dela pa bo nemara to, da bo ljudstvu vrnil zaupanje v upravo in dvignil zopet naše urade in uradnike na ono stopnjo, kakor smo jih bili vajeni videti.

Iz nastopnega govora g. bana vidimo, da se on sam težkih nalog, ki ga čakajo, pre-

dobro zaveda. Ker ga poznamo kot moža, ki ve kaj hoče, zaupamo vanj popolnoma. Lahko rečemo, da bi nam vlada v Belgradu ne bila mogla pokloniti lepšega darila, kot nam ga je z imenovanjem novega g. bana.

Naš novi ban dr. Marko Natlačan.

Bog daj našemu ljudskemu banu srečo in moč, da bo lahko v čim večji meri izvršil naloge, ki si jo je nadel.

Banov nastopni govor

Dne 13. septembra zjutraj je sprejel novi ban uradništvo svojega področja. Bana je nagovoril podban dr. O. Pirkmajer, ki je zlasti hvalil storjeno delo v preteklosti in zatrjeval, da se na osnovah preteklosti da zgraditi boljša bodočnost dravske banovine in njenega prebivalstva.

Ker tudi gospodje uradniki dobro vedo, kako je bilo v polpreteklem času, je naravnost blažilo vplival na nje govor bana dr. Natlačana, ki je izrekel važne stavke sledeče vsebine:

S kraljevim ukazom sem postavljen na čelo državne uprave dravske banovine, Slovenije.

Zavedam se, da mi je s tem poverjena velika in odlična, toda tudi težka naloga. Ne strašim se je. Zaupam predvsem v pomoč Onega, ki nevidno vodi usodo narodov.

Zaupam pa tudi v vašo pomoč, gospodje, in pričakujem, da mi boste z iskreno vdanostjo in vestno delavnostjo pomagali pri mojem delu. Gotovo je tudi vaša srčna želja, gospodje, pomagati našemu narodu, ki je ravno v današnjih razmerah pomoči in podpore tudi potreben. Kakor jaz, ste tudi vi izšli iz naroda in uverjen sem, da mu hočete — kakor jaz — služiti po svojih najboljših močeh. Združimo se torej in z vneto in gorečnostjo, ki se ne plaši nikakih trudov in naporov, krepko na delo po starem geslu »Z narodom za narod!« Če nam bo to geslo trajno pred očmi in če se bomo po tem geslu pri svojem delu vedno ravnali, verujte mi: tudi uspehi ne bodo izostali in narod, ki stavi tolike nade v moje banovanje, ne bo razočaran, a odrekel vam tudi ne bo svojega priznanja in svoje hvalečnosti za vaše uspešno delo. Ne le kar mora, kar more, to mož je storiti dolžan! To naj nam bo vsem vodilna misel v naši službi!

Z zvestim, neutrudljivim, nesebičnim in požrtvovalnim delom za narod bomo najbolje in najuspešneje služili tudi svojemu mlademu kralju in bomo najučinkoviteje služili tudi svoji širši domovini — naši ljubljeni kraljevini Jugoslaviji.

Se nekatere misli bi želel ob tej priliki prav posebno poudariti.

Da bo naše delo prav usmerjeno in uspešno, moramo ostati stalno v najožji zvezi z ljudstvom. Zavedajmo se, da smo tudi mi sestavni del tega ljudstva in da nam je v tej naši ljudski skupnosti poverjena le odličnejša in vodilna naloga. Pogostokrat se dogaja, da se uradnik oddalji od naroda, da tvori zase posebno kasto, ki je narodu tuja in sovražna. Tak uradnik je suha veja na narodnem telesu, ker je med njim in narodom pretrgana organska vez, ki vanj ne prihajajo več zdravi sokovi iz skupnega narodnega organizma. Naše naloga torej bodi, da ostanemo v tesni zvezi z narodom, da prisluhnemo njegovim težnjam: in željam in da upoštevamo njegove potrebe.

Gospodje! Še ena misel je, ki jo moram prav posebno poudariti:

Ne smemo si zakrivati oči pred dejstvom, da je v zadnjih letih v našem narodu zelo trpela državna avtoriteta. Premnogokrat so predstavniki državne oblasti izvajali zakon — ne na korist ljudskih mas, ne na korist in v smislu širokih plasti naroda, ne proti vsem državljanom enako. Zato je med narodom padlo zaupanje v zakonitost in trpela je vera v objektivnost državnih oblasti. Naša naloga je, da to popravimo, kajti zavedati se moramo, da je zakon temelj, na katerem sloni država, in da tisti, ki na tem temelju maje, ruši in ogroža obstoj države. Od vas, gospodje, pričakujem, da me boste s popolnim umevanjem podpirali v mojem prizadevanju, da se zaupanje naroda v državne oblasti in državna avtoriteta zopet vzpostavi.

RAZGLED PO SVETU

Angleži in Abesinija

Angleški zunanji minister Hor je imel v švicarski Ženevi pogumen govor, ki je med prijatelji miru vzbudil splošno odobravanje. Hor je v glavnem rekel: Ženeva je storila veliko napako, ker je premalo upoštevala male narode, ker Društvo narodov bo procvetalo šele tedaj, kadar bo zagotovljena neodvisnost malih narodov. Veliki narodi so dolžni malim pomagati in naprednejši bolj zaostalim. Vsak narod ima sicer pravico, da z ozirom na prejšnjo število prebivalstva zahteva novo ozem-

lje, toda to se ne sme dogajati z nacionalističnimi strastmi. Razdelitev sirovin mora biti le predmet gospodarskih pogajanj, ne sme pa služiti za vojne pohode ali za napade proti Društvu narodov.

Govor angleškega zun. ministra Hora je napravil v celem svetu zelo močan vtis in abesinski cesar je izjavil, da še ni vključeno, da bo vojna preprečena. Italija pa seveda izjavlja, da se ne umakne od svojih zahtev niti za milimeter.

Zbor narodnih manjšin

V začetku septembra 1935 so se zbrali v švicarski Ženevi odposlanci evropskih narodnih manjšin. Predsedoval je bivši slovenski poslanec dr. Josip Vilfan. Slovence iz Avstrije so zastopali župnik Starec in dr. Petek, gradskiški Hrvat dr. Karall, dunajske Čehe pa poslanec Machat.

Dr. Vilfan je ugotovil, da se je položaj narodnih manjšin v Evropi poslabšal. Dr. Amende je poudarjal, da je povezanost posameznih, po državnih mejah ločenih delov enega naroda po duševno-kulturnih vezeh in medsebojni opori pravična in nujna. Dr. Engelbert Besednjak je naglasil, da je gibanje narodnih manjšin samostojno kulturno gibanje, ki se ne

sme istovetiti z nobenim političnim režimom. Naj vse države priznajo pravico narodnih manjšin do svobodnega kulturnega razvoja in do razvoja svoje narodne biti ter naj države dajo manjšinam primerna zastopstva v vseh političnih, kulturnih in gospodarskih ustanovah.

Kongres se je končno zavzel tudi za prosto uporabo krajevnih imen. Imena krajev, dolin, voda i. dr. so bistven del narodne govornice, ker tvorijo nevidno vez med ljudstvom in domovino, njegovo zgodovino in kulturo. Kdor prosto uporabo krajevnih imen ovira ali prepoveduje, skuša narod odtujiti njegovi domovini in ga napraviti brezdomovinskega.

ITALIJA

s Nov predlog gosp. Mussolinija. Mussolini je menda predlagal, da se sklicije zaradi abesinskega vprašanja nova konferenca v Stresi, katere bi se tudi sam udeležil. Tej konferenci zunanjih ministrov velesil bi predlagal, da se priznajo Italiji iste pravice kakor jih ima Anglija v Iraku, to je da sme graditi v Abesiniji trdnjave in svoja letališča. Ne težko uganiti, kakšne bi bile posledice, če bi se Italiji priznala ta pravica.

AVSTRIJA

s Drobil iz Korotana. Koroški deželni zbor je bil sklican za petek 13. t. m. in je med drugim obravnaval zakonski osnutek o šolskem nadzorstvu. — V Krivi Vrbi je motorno kolo povozilo dvornega svetnika Soukopa. Kolesar leži težko poškodovan v bolnišnici, svetnik pa je težkim poškodbam podlegel. — Bilčovski nadučitelj Eder je prestavljen na kolo v št. Janžu v Rožu. — Truplo 21 letne Marije Jaritz, ki je lanskega julija nenadoma izginila iz gospodinske šole v Goldbrunnhofu pri Velikovcu, so te dni našli v Dravi pri Mariboru. — V noči na 2. t. m. so neznanca vlomili v blaginjo posojilnice v Važenbergu in odnesli 248 kil. Stročnic so na sledu. — Vlada je podaljšala prepoved zborovanj do 30. septembra. Ugodno vreme obeta namreč podaljšati sezono. — Pri Velikovcu je zavezil tovorni avto Alojza Herbsta iz Gradca v železno obočasto grajo, Herbst in njegov sin sta običjala mrtva, trije drugi so lažje poškodovani.

ŠVICA

s Kaj pravi o abesinsko-italijanskem sporu gosp. Litvinov. Boljševiški zunanji minister Litvinov je na seji Sveta Društva narodov v švicarski Ženevi izjavil, da je treba na vsak način preprečiti vojno v Afriki, ker vanka vojna je posledica prejšnje vojne. Razveseljivo je, da vedno bolj prodira zavest, da je mir nedeljiv. Za vojaške operacije ni drugega izgovora ko obramba v sili in vsak napad na Abesinijo bi brezpogojno uničil ugled Društva narodov.

POLJSKA

s Parlamentarne »volitve« so imeli ono nedeljo na Poljskem in sicer po volilnem redu, ki opoziciji skoraj onemogočuje, da bi postavila svoje kandidate. Bila je torej vložena samo vladna lista, ki je torej zmagala. Zato pa je silno padla volilna udeležba, ki je znašala v zaveďnejših pokrajinah komaj 20 odstotkov. Med volitvami je prišlo na več krajih do krvavih spopadov. Izvoljenih je 180 Poljakov, 19 Ukrajincev, 4 Židje in 1 Rus.

AMERIKA

s Razno. Dne 27. julija 1935 je minulo 100 let, kar je stopil prvi Slovenec na ozemlje, ki tvori danes državo Wisconsin. Ta Slovenec je bil škof Friderik Baraga. — V Willardu Wis. je umrla 58 letna Marija Zagožen, doma nekje iz Savinjske doline. — V Celumetu Mich si je sam vzel življenje, rojak, 29 letni Karel Butkovič. — V Pueblo Colo se

je smrtno ponesrečil 9 letni Raymond Strumbel. — 144.524 koloobveznih otrok je letos v mestu Milwaukee. — V Sheboyganu je izdihnila 76 letna Marija Suhorepec. — V Clevelandu Ohio je izdihnila Apolonija Hrovat iz Jurne vasi pri Podgradu. — V Genevi Ohio je bil ubit na cesti 55 letni Frank Hočevar. — V Albionu Iowa je zapel mrtvaški zvon 58 letnemu Johnu Turšiču iz Cerknice. — Mesto New York, ki šteje približno 7 milijonov prebivalcev, izda tekoče leto za svoje vodstvo in upravo 667 milijonov dolarjev.

MEHIKA

s Boljševiki preganjajo Cerkev naprej. Predsednik mehikanske republike Cardenas je podpisal zakon, s katerim država zapleni vse cerkveno premoženje brez kakršnekoli izjeme. S tem zakonom se je boljševiška država v Mehiki polastila ne samo zemljiških posestev, marveč tudi vseh poslopij, to je cerkve, samostanov, šol, ustanov katoliške cerkve kakor tudi vsega inventarja, vključeno svetih posod. Za enkrat velja razlastitveni zakon samo za katoliško cerkev, vendar pa pravijo, da bodo na isti način razlašene tudi druge veroizpovedi. S tem je Mehika v svojem boljševiškem barbarstvu šla daleč mimo vsega, kar je sovjetska Rusija prizadela krivičnega gorja krščanskim cerkvam. Po vsej Mehiki gre silno razburjenje in je pričakovati neredov. Cardenas je naročil vojaškim posadkam, da so v pripravljenem stanju. Združene države severne Amerike bodo baje posredovale, ker so prizadete tudi cerkvene občine, ki imajo svoj pravni sedež v Severni Ameriki.

DROBNE NOVICE

3200 milijonarjev je sedaj na Četkolo-vaškem.

Ruski premog se v vedno večji meri pojavlja v Italiji.

Organizacijo nemških hitlerjevcev so odkrile oblasti v Južni Afriki.

Stare cesarske zastave dobi nazaj avstrijska vojska, republikanske pojdejo v muzej.

Do krvavih spopadov je prišlo v mehiškem boljševiškem parlamentu. En poslanec ubit, dva hudo ranjena.

5000 plinov je izvozila letos v inozemstvo sovjetska tovarna v Odesi.

Ustanovitev 37 novih tovarov za vojaške potrebščine je dovolila italijanska vlada.

Monarhistična zarota je izbruhnila v grški vojski. Odločen nastop vojnega ministra je napravil konec.

Zelo je začela utrjevati svoje meje Švica. Stoti milijardi dolarjev se bližajo hranilne vloge v ameriških Združenih državah.

Skoraj vse domače bojne ladje zbere Anglija v Sredozemskem morju.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremija denar v jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrši vse bančne posle najkulturneje.

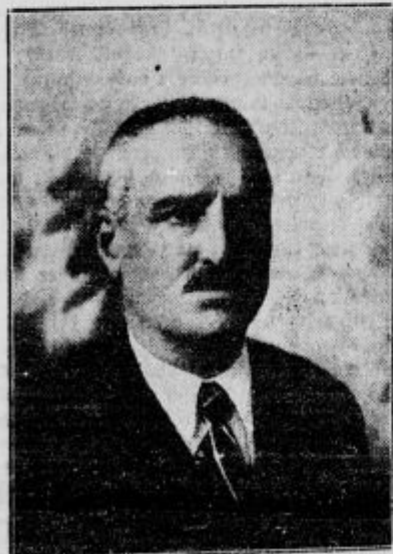
Polni uređi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne računa. BELGIJA: No 1004-04 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-04 Paris. HOLANDIJA: No 1490-00 Haag, Willem. LUKSEMBURG: No 1007 Luxembourg. Na sahtovo pošljemo brezplačno naše tek. nakasnice

Novi predsednik Pokojninskega zavoda v Ljubljani dr. Anton Milavec, bivši oblastni odbornik in poslanec.

Zaklade ruskih izseljencev išče

Iz nekega lista ruskih izseljencev, ki izhaja v Parizu, so izvedeli Beograjčani o dobrem poslu, ki ga opravlja v Rusiji njihov rojak Milan Marković. Ta mož odkopava po Rusiji akrite zaklade ruskih izseljencev. Od vsega, kar najde, si prisvojijo sovjetska oblastva 75% vrednosti, ostalih 25% pa dobi Marković zase in za odškodnino lastnikov skritih dragocenosti. Milan Marković pozna Rusijo že iz predvojnne dobe. Po osvobojenju se je v Beogradu seznanil z mnogimi ruskimi begunci, ki so mu povedali, kam so skrili pred begom razne dragocenosti. Nekateri so mu to zaupali tudi z namenom, da zakopane zaklade poišče in jim preskrbi vsaj nekaj odškodnine. Po poročilih ruskega lista v Parizu ima iskalec zakopanih zakladov velike uspehe in dobičke.

G. Karel Krušič je nedavno praznoval 70 letnico rojstva. 55 let je delal v ljubljanski zvonarni. Pod njegovim vodstvom je bilo vlikih 5300 bronastih zvonov. Slavljencu želimo če mnogo srečnih let.

Blagoslovitev zdravstvenega doma in zdravstveni tabor v Ponikvah

V nedeljo 29. septembra t. l. se bo vršila blagoslovitev Zdravstvenega doma in obenem zdravstveni tabor v Ponikvah pri Dobrepoljeh. Spored: Ob pol 9 sprejem pri prvem slavoloku na ovinku proti zavodu. Ob 9 sv. maša z govorom. Pri sv. maši poje moški zbor iz Dobrepolj. Ob 10 blagoslov doma. Med blagoslavljanjem poje vse ljudstvo ob spremljevanju godbe one pesmi, kakor jih je pelo ob

evharističnem kongresu. Vse ljudstvo bo zbrano pred Zdravstvenim domom. Nato se vrši na istem mestu zdravstveni tabor z dvema govoroma. Ob 2 popoldne pete litanije M. b. Nato se tabor nadaljuje.

Za vse ljudi bo poskrbljeno, da dobe hrano in pijačo zjutraj, opoldne in popoldne po primernih cenah na taboru. Sodeluje tudi dobrepoljske godba. K tej važni prireditvi so vabljeni vsi, vsakdo je dobro došel. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Vožnja po železnici je tedaj še polovična. Vlak iz Ljubljane na Dobrepolje gre ob 6. uri 10 minut. Vai dobro došli! Pripravljali odbor.

Celo življenje

zdravi,
lepi
zobje!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Večina švicarskih glasovalcev se je javila te dni proti preuredbi ustave, kakor jo hoče ustanovska država.

Ker je znižala poštna uprava pristojbine, se je prijavilo v Avstriji 40.000 novih telefonskih naročnikov.

Vso šolsko mladino hoče unificirati sovjetska Rusija.

13 milijonov črncev imajo Ameriške Združene države.

Dva dolga municijska vlaka za Italijo sta odšla v zadnjem času iz Francije.

Štiri velike ladje za prevažanje vojakov v Afriko je kupila Italija od nemškega Lloyd.

Nedoglednih usodepolnih posledic vsebuje tisto, skoraj bi rekel blazno početje prosvetljevanja, ki namesto verstva ponuja znanstvo. To je tako, kakor, če bi lačnemu, četudi pozimi, ponujal toplo sukno, češ, da te ne bo zeblo. Ta siromak sicer ne bi zmrazil, a prav gotovo od lakote poginil, če ne dobi tudi kaj za želodec. Dr. K. Ozvald.

Konoplja, 370 cm visoka, je v 90 dneh zrastle na vrtu g. Ivana Balantiča na Jesenicah. Na sliki vidimo to izredno rastlino, ki je že kar celo drevo in lahko si mislimo, koliko tečne hrane bo rodila drobnim pevkom. G. Balantič je že 35 let naročnik našega lista.

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA

Podpisana Zorc Marija, Bezuljak 24 p. Begunje pri Cerklji hvaležno potrjujem, da sem prejela od upravištva »Domoljuba« podpora 1000 Din, ker mi je 28. avgusta pogorela hiša in je stanovanje postalo nerabno. Obenem izjavljam, da bočem tudi zanaprej ostati zvesta naročnica.

Bezuljak, 8. septembra 1935.

Marija Zorc, a. r.

OSEBNE VESTI

d Biserne sv. mašo je daroval dne 11. septembra duhovni svetnik in župnik v Radečah g. Jožef Lavtičar. Ob tej priliki je bil imenovan za konzistorijalnega svetnika. G. svetniku k odlikovanju iskreno čestitamo. Naj ga Bog ohrani zdravega do skrajnih mej Novekega življenja.

d Za poročevalca za ljudske šole dravske banovine je imenovan znani zgodovinar in kulturni delavec g. Fran Erjavec, sedaj učitelj v Vučitrnu na Kosovem polju. Iskrene čestitke!

d Ker je bil imenovan za ministra se je dr. Miha Krek odpovedal izvrševanju advokature. Začasní namestnik mu je dr. Jakob Mohorič.

d Za komisarja Pokojninskega zavoda v Ljubljani je imenovan dr. Anton Milavec, posestnik iz Ljubljane.

d Za ravnatelja Salezijanskega mladinskega doma v Mostah, je zopet imenovan g. dr. Franjo Blatnik. Dosedanji ravnatelj g. dr. Josip Valjavec je kot ravnatelj premeščen v Veržej pri Ljutomeru.

d 70 let je dopolnil v St. Ilju v Slov. goricah narodni borec g. Franjo Thaler. — Na muoga leta!

d Zlate poroče sta obhajala te dni v Leporju Jožef in Marija Gumzej. — Zivela!

d V Mokronogu se je poročil dolgoletni sotrudnik Slovenčevega uredništva g. Stanke Gerbič s gđ. Miceko Mlakarjevo. Obilo božjega blagoslova!

d Dva slovenska generala imamo. — Ob priliki kraljevega rojstnega dne so povišali v generale 23 polkovnikov. General je postal tudi Slovenec Viljem Klobučar. Slovenci imamo sedaj dva aktivna generala.

d Dosedanji svetnik poštnega ravnateljstva v Skopljju Jože Stukelj, je v istem svojstvu prestavljen k poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani. Po zaslugi bivših režimov, je služil 8 leta isven Slovenije.

DOMAČE NOVICE

d S pota v Ameriko se je oglasil s pismom v nedeljskem »Slovenec« naš škof dr. Rohman. Opisuje, kaj je videl in doživel do Oberbounge. Dne 10. septembra se je vrčral na ladjo »Brongaria« in bo, če pojde vse po sreči, prej v Ameriki, kakor prejmejo čitatelji današnje Mevljko »Domoljuba«. G. knezoškofu, želimo ponovno vso srečo!

VINA

Za težko delo je močno vino!
Dobite ga nažlaže v
Centralni vinarni v Ljubljani.

d Kljub težavam se gradi katoliška cerkev v Bistrenici na Vardarju Zvon za cerkev je obljubil g. trebenjski dekan. Naj še pripeva, kdor more!

d Širokšišče sv. Jožefa v Skopljju je na slovesen način blagoslovil omdotni škof dr. Gnidovec. Nekdanje turške zgradbe so lepo preuredili in so lep dom za sirote skopljanske škofije. To je sedaj drugi zavod, ki ga je osnoval sedanji skopljanski škof, prvi je dijaško sementišče v Prizrenu, kjer je letos 46 dijakov

d Petdeset let že vrši veliko nalogo za veraki in gospodarski povzdig slovenskega ljudstva »Tiskarna sv. Cirila« v Mariboru. Naj Bog s svojo milostjo podpira njene delavce tudi v bodoče!

d 6757 mladih ljudi se šela v Mariboru.

d Velik kongres jugoslovanskih zdravnikov bo letos v Belgradu.

d Solo za telesno vajo osnujejo v Belgradu. Za kandidate iz meščanstva bo trajala dve, za kandidate iz vojske pa eno leto.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutra na drazen želodec kozarec

naravno **FRANZ JOSEF** grantica.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.055 od 23. V. 1935.

d Za slovenski turizem. Radi še večjega razvoja turizma v Sloveniji, je ministrski svet odobril pogodbo, s katero je gozdna uprava v Boh. Bistrici dala v zakup 4000 kvadr. m neplodnega verskozakladnega zemljišča v katastrski občini Studor Slov. plan. društvu, ki bo na tem mestu zgradilo planinsko kočo. Radi večjega razvoja smučarstva v Sloveniji, je pa ministrski svet odobril istotako dolgoročno pogodbo, ki jo je sklenilo gozdno ravnateljstvo v Ljubljani z ljubljanskim smučarskim klubom, na podlagi katere se bo odstopilo temu klubu 4450 kv m verskozakladnega zemljišča za zgraditev smučarske skakalnice.

d Do speraznana je prišlo po dolgih pogajanjih med vodstvom tovarne in delavstvom na Muti. Sklenili so pogodbo, ki predstavlja nekak kompromis obojestranskih zahtev.

d Opozorjamo vnovič, da od 15. do 21. septembra 1935 pobirajo za Rdeči križ po 50 par pri vstopnicah in voznih listkih. Ta tudi za vsako pismo in dopisnico je plačati v tem tednu pol dinarja več kot običajno.

d Ljudskošolski učenci v Ljubljani. Na posamezne ljubljanske osnovne šole se radeli število letos vpisanih dolarjev kot sledi: I. deška na Ledini 819, II. deška na Grabnu 365, III. deška Vrtača 298, IV. deška Prule 231 in VI. deška Siška 408. Dalje I. dekliška Sv. Jakob 896, IV. dekliška Siška 288 in licejaka 327. Barjanska šola šteje 94 dečkov in 103 deklice. Uršulinska osnovna šola 204 deklice, Lichtenthurn 318 učenk, Marjanišče 209 dečkov, manjšinska šola 13 dečkov in 13 deklic, pomožna šola za duševno manj nadarjene 58 dečkov in 45 deklic.

d Znižanje davčnin na motorna vozila se je izkazalo za dobro. — Trgovina z motor-

nimi vozili, ki je bila že čisto na tleh, se je nekoliko popravila. Dočim smo v prvem polletju 1935 uvozili le 230 avtomobilov, smo jih letos že 546. Največ avtomobilov smo uvozili iz USA (218), nato pa iz Nemčije (136). Tudi uvoz motociklov se je znatno dvignil. Lani smo uvozili le 17, letos pa (v prvem polletju) 88 motociklov. Skupno smo dali za uvožena motorna vozila 18 milijonov Din, lani le 7,7, predlani pa 4,5 milijona Din. Povprečno je veljal en avtomobil brez carine in drugih davčnin 32.000 Din. Uvažali so se torej le cenejši avtomobili. Zaradi večjega števila motornih vozil pa se bo naravno povišal tudi dohodek na trošarinah, a tudi obrambna sila države je povečana, da tudi država od znanih davčnin ni prikrajšana.

d Važen starinski rokopis se nam vrnil. Nemški poslanik v. Heeren je izročil ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviču tako imenovani »Prizrenski rokopis«, to je izvirnik Dušanovega zakonika. Rokopis je našel med vojno neki nemški oficir, ga potem v stiski prodal. Rokopis je prešel nato še v druge roke, končno pa ga je kupila nemška vlada in ga sedaj podarila Jugoslaviji.

d Nad 11.000 dijakov se je vpisalo na vseh slovenskih srednjih šolah, med njimi na ljub-

ljanskih nekaj manj kot 6000. V vseh ljubljanskih šolah se kaže silno pomanjkanje šolskih prostorov, ki pa bi se znižalo, ako dobe — kar je iskrena želja mnogih staršev — zasebne šole celotne gimnazije s pravico javnosti.

d Tlakovanje ceste v St. Vid, Gradbeno ministrstvo je svojčas zahtevalo, da mora družba električne cestne železnice v Ljubljani spremeniti svojo proggo proti St. Vidu ter jo tlakovati. Izvršitev tega dela, ki ga je zahtevalo gradbeno ministrstvo, ni stala nad 2 milijona Din, kar je v sedanjem položaju neizvedljivo. Radi tega ne preostane ničesar drugega, kakor da se tramvaj od remize (abrambe za vozove) dalje proti St. Vidu opusti. Po dogovoru, ki so ga imeli tukajšnji zastopniki ljubljanske mestne občine z merodajnimi krogi v gradbenem ministrstvu, je dostej uspelo, da se trasa cestne železnice ne bo spremenila. Pač pa bo država tlakovala proggo ljublj. elektr. železnice. Želez. odsek ljublj. občine, ki mora prevzeti te obveze, bo pa te stroške državi plačeval v poštetnih obrokih po 100.000 Din. Rešitev tega vprašanja na ta način pomeni za električno železnico razbremenitev za blizu milijon dinarjev.

d Otvorite nove vzporednice. Tri dni je trajalo vpisovanje na Drž. dvor. trgovski šoli v Ljubljani in tri dni je vladala tankaj strahna gneča. Za prvi razred se je priglasilo 49 učencev in 100 učenk. To število bi zadoščalo za pet močnih paralelk prvega razreda, zavod pa ima samo dve vzporednici. Sprejetih je bilo v I. razred 42 učencev in 49 učenk, nesprejetih pa je ostalo 7 učencev in 120 učenk. Starši se vprašujejo: »Kam hočemo z otroki, ki imajo izpolnjene predpogoje za vstop v trgovsko šolo? Ali bi poklicana oblast ne mogla doseči naetavitev novih učnih moči, da bi se otvorile nove vzporednice?

IZ DOMAČE POLITIKE

d Tri velike shode je imel preteklo soboto in nedeljo minister dr. Krek na Štajerskem. V Mariboru je govoril poleg ministra tudi bivši narodni poslanec Franjo Zebot. V St. Lenartu v Slv. Goricah je naš minister 8000 fantom in možem pojasnjeval politični položaj. Zelo lepo je uspel ministrov tabor tudi v Križevcih pri Ljutomeru. O sporazumu s Hrvati je izjavil min. dr. Krek sledeče: Zelim iskrenega sodelovanja z brati Hrvati. Treba je vse storiti, da so odnosi med nami in Hrvati lepi in zmošljivi. Mi pa smo imeli in imamo svoj program, svojo organizacijo in svojo politiko. Smo za medsebojno spoštovanje in za to, da so odnosi med nami in Hrvati čim boljši. Zato moramo biti proti vsem poizkusom, ki kvarijo dobre medsebojne odnose. Toda mi ne hodimo tja preko in ne bomo, zato pa bodo naleteli na odločen odpor vsi, ki hodijo in bodo hodili na naše. Prav je, da Hrvati drže svojo skupnost, grdo in nepošteno pa je, če z demagoškimi sredstvi poskušajo rušiti našo skupnost. Lepo je, da Hrvati spoštujejo svojega voditelja dr. Vladimira Mačka, toda edina naša stvar in pravica je, da se mi borimo za svojega voditelja dr. Korošca. Na vseh treh shodih so se oglašali k besni in odobravalni sedanjo našo politiko tudi drugi govorniki.

d Za bana vardarske banovine je imenovan Ranko Trifunović, član glavnega odbora bivše narodne radikalne stranke.

d »Jugoslovanski narodni pokret«. Prof. Velibor Jonič ter odvetnik Milan Ačimović iz Beograda sta predložila notranjemu ministru g dr. Antonu Korošcu prijavo za program in pravila politične stranke z imenom Jugoslovanski pokret — Zbor, s prošnjo, da se dopusti ustanovitev te stranke.

d Nemški časopis »Münch. Neue Nachrichten« piše, da si Italija zelo prizadeva, da zboljša svoje odnose z Jugoslavijo.

d »Slovenski gospodar« in najnovejši pokret g. Vidmarja. »Slov. gospodar« piše: Ta gospod, ki je prišel med narod po novih potih, napoveduje, da gre tudi sedaj na nova pota. Misli, da mu bo kdo sledil, pa se bridko moti! Slovenci bomo hodili samo slovenska pota in zastoj nas bo on vabil pod svoje hrvaško marelo! Tudi hočemo, da se bodo vremena Slovencev zjasnila in zato ne potrebujemo tovarnarja marel, naj le gre na nova pota! Pa dosti sreče!

d Bivša Jugosl. nacionalna stranka (kramerjevci) je zborovala te dni na otoku Hvaru. Uresničil se je pogovor, da zločinec hodi na kraj zločina, zato tudi Jugosl. nacionalna stranka roma tja, kamor je po krivici zaprla sedanjega notranjega ministra dr. Korošca.

d Da issilije nove volitve so odstopili mestni občinski svetci v mnogih občinah Savske in Primorske banovine. Odstopil je tudi ves mestni svet v Mostaru.

d Hude posledice neprijavljenega shoda. Poslanec Mato Domović, ki je bil izvoljen na Mačkovi listi, je sklical v bližini Rogateca shod, ki ga pa ni prijaval oblastem. Orožniki so ga zato opozorili, da se shod ne more vršiti. Med tem sta prišla dva vinjena možka, ki sta se začela pretepati. Orožniki so posredovali, ljudstvo pa je tedaj napadlo orožnike. Orožniki so se sicer umaknili, ljudje pa so še naprej metali na nje kamenje, da je bilo več orožnikov ranjenih, eden celo precej težko. Orožniki so nato streljali najprej

Ko bi oče moral prati

Schichtov **RADION** pere sam

v zrak, ker pa to ni pomagalo, so oddali nekaj strelav v množico. Učinek je bil strašen. Stirje kmetje so obležali mrtvi, več pa jih je bilo ranjenih.

d Razčiščen položaj. Po sklepih, ki so bili sprejeti na zadnji seji izvršilnega odbora JRZ, se je politični položaj, kakor smo včeraj poročali, docela razčištil. Ko so pristajši prejšnjih vlad uvideli, da so vsi njihovi poskusi, da bi omajali krepko stališče sedanje vlade, padli v vodo, so se takoj razbile tudi vse njihove akcije ter je sedaj tudi večina narodnih poslancev zapustila Beograd. V narodne skupščino se zaradi tega vrača zatišje, ravno tako tudi v naše notranjepolitično življenje, ki ga bo vlada izkoristila za svoje zakonodajno delo. Najvažnejše vprašanje, ki ga bo kraljevska vlada v najkrajšem času rešila, je sprejetje uredbe o definitivni rešitvi vprašanja kmetijskih dolgov. To uredbo bo gospodarski odbor ministrov izdelal do 20. septembra ter jo bo nato takoj predložil v pretres ministrskemu svetu. Nova uredba o definitivni rešitvi vprašanja kmetijskih dolgov bo stopila v veljavo s 1. oktobrom.

d Odločene so volitve v Osrednji urad varovanja delavcev, zato da se izvrše nove po novem volivnem redu.

d Na naslov prejšnjih režimov in njih pristajev pišejo »Primorske Novine« tudi sledeče: Pravo pojmovanje političnega boja nalaga tistim, ki so s svojo politiko doživeli poraz, da

iz tega izvajajo posledice, ne pa, da nadalje spletkarijo, da bi se povzpeli do oblasti, in valjujejo narodu politiko, ki jo je ta obsodil s tem, da jih je vrgel od državnega krmila. Prizadeto etično čustvo, in prizadeta javna morala, zahtevajo odstranitev tistih, ki so ta čustva žalihi. Mesto takšnega ravnanja ali vsaj nevturalnega čakanja, vidimo v tistih političnih krogih, ki nosijo odgovornost za prejšnje režime, neko »previranje«. Vsi ti politiki, ki jih je narod obsodil, »previrajo«. In kaj se bo izpovrelo? Dobro vino gotovo ne, ker za dobro vino je treba zdravega grozdja. Ti politiki še nadalje intrigrirajo. Pod plaščem integralnega Jugoslovanstva, bi se radi prerili do oblasti. »Primorske Novine« zahtevajo popolno likvidacijo in to ne samo režima, ampak tudi ljudi, da se tako osnemogoci, da politični mrtvec še nadalje kvari naš politični zrak s svojimi tajnimi intrigami.

d Slovenski profesorji ministru dr. Kreku. Na povratku iz Niša se je zglasilo odposlanstvo 5 članov ljublj. oddelka pri ministru dr. M. Kreku, ki jo je sprejel v daljši avdijenci. Predsednik mu je čestital k imenovanju za ministra in mu v dolgem poročilu podrobno obrazložil številne potrebe in težave profesorjev, posebno pa je še poudaril in osvetlil nekatere kričeče slučaje posameznih prizadetih profesorjev. G. minister je vse zadeve sprejel s posebnim zanimanjem, se o nekaterih vprašanjih še posebej podrobno zanimal in obljubil svojo pomoč.

NESREČE

d Trije požari v mariborski okolici. — V Vardaricih je zgorela hiša posestnika Stefana Poredosa. — V Gaberju je uničil požar skedenj Stefana Bira. — V Cezanjevcih je pogorel skedenj posestnika Janeza Pušenjaka.

d Skedenj je pogorel posestniku Alojziju Špruku v Gozdu nad Kamnikom.

d Kolarnico, skedenj in hleve so uničili ognjeni zublji posestniku Alojziju Ponikvarju v Gerečji vasi na Dravskem polju.

d Nenadoma zblazneli orožnik Gajšek Ludvik v Trbovljah je ustrelil 19 letno Tečnik Faniško in svojega tovariša orožniškega pripravnika Stojanoviča Nika, ranil pa še več oseb!

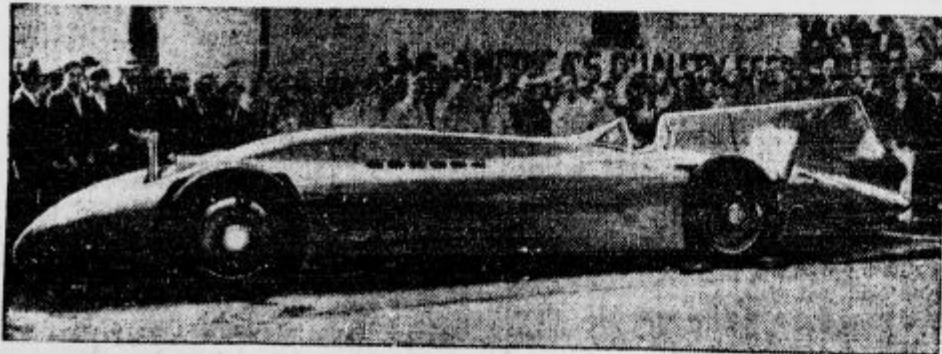
d Ko je pregledoval puško. Na Olševi planini pri Črni se je dogodila v graničarski stražnici težka nesreča. Grančar Jefto Miljevič je pred odhodom na stražo pregledoval svojo puško, pri tem pa je tako neprevidno ravnal, da se mu je orožje sprožilo. Strel je zadel graničarja Milorada Kocića v grlo ter mu je krogla izstopila na rami. S smrtjo se borečega ranjenca so prenesli v bolnišnico v Črni.

d Pri Hočah se je smrtno ponesrečil z avtomobilom industrijalec Miroslav Pučelik iz Rač.

d Takoj je bila mrtva. Oni četrtak je dvajset nad Smartnim v Rožni dolini pri Celju nevihta. Ko je šla posestnikova žena Neža Brežnikova na Rožnem vrhu skozi vrata, se je na mah zabliškalo in strela je udarila naravnost v njo. Brežnikova je bila takoj mrtva.

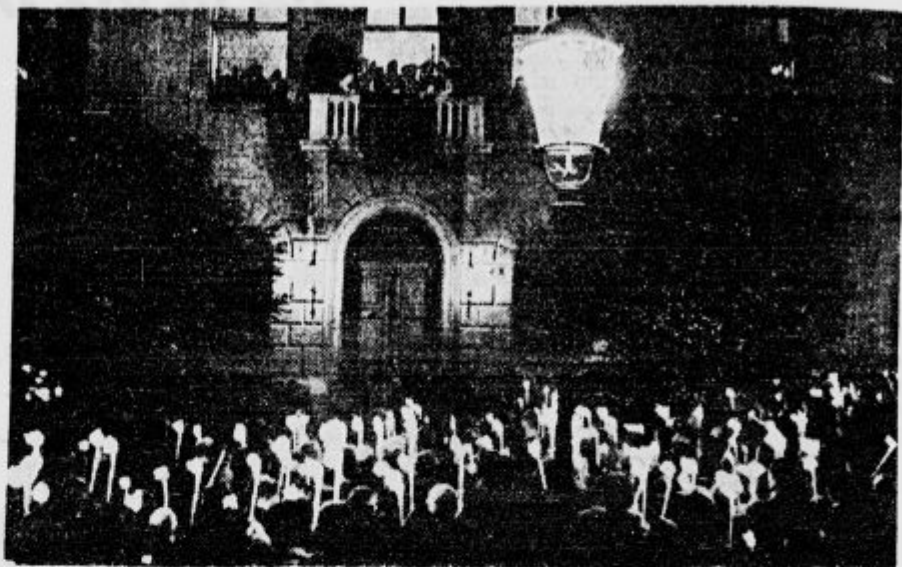
NOVI GROBOVI

d »A dneva ne pove nobena prtljaga«. V Kočevju je umrl višji godni svetnik Schädinger Rudolf. — V Rušah je izdihnila Brigita Ferk. — V Belgradu je umrl Slovenec Adolf Uršič, uradnik Priv. agrarne banke. — V mariborski bolnišnici je umrl 18 letni Ivan Kodrič iz Zg. Brežnice v župniji Laporje. — V Gradiškkih Lazih je odšel v večnost od srčne kapi zadet 72 letni posestnik Martin Bric. — V Zagrebu je zapustil solzno dolino mladi slovenski inženjer Fran Kocijančič. — Pri Sv. Križu pri Litiji so pokopali Marijo Jaklič. — V Ratečah na Gorenjskem je odšla po večno plačilo Marija Kajžar, soproga gostilničarja in posestnika. — V Ljubljani so umrli: 82 letna Josipina Murnik, roj. Juvanec; soproga poštnega inšpektorja Marija Pučelik, višji poštni kontrolor Srečko Kadunc, industrijalec Dragotin Hribar, poslovodkinja Viktorija Bock, železniški uradnik v p. Anton Franek, 78.

Slavna »Sinja ptica« — avto svetovnega dirkača Campbella, ki je nedavno dosegel največjo hitrost na svetu, t. j. nad 300 milj na uro.

Ljudstvo pozdravlja novega bana

Novemu banu dr. Marku Natlačenemu je privedila Ljubljana v petek zvečer, 13. septembra 1935 lepo podoknico. Sodelovala je tudi bližnja okolica. Po ljubljanskih ulicah je korakalo več tisoč ljudi, med njimi zelo veliko narodnih noš in dolga vrsta fantov na kolesih. Igralo je več godb in pevci so zapeli dve lepi pesmi. Gospod ban je nato sprejel

100 zastopnikov z dežele in mesta in dr. Adlešič mu je v krasnem nagovoru želel pri delovanju v blagor ljudstva obilnega božjega blagoslova. Ban dr. Natlačen se je ljudstvu, ki je burno vzklikalo vladarski hiši in našim sedanjim slovenskim in državnim voditeljem, toplo zahvalil. Podoknica se je izvršila v najlepšem redu, ki je znak naše discipliniranosti.

letna Jerica Accetto, roj. Torelli, soproga trgovca Marija Kaucič in strojni stavec Plankar Alojz. Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Zadruga šola se bo tudi letos vrnila v Ljubljani na Drž. dvorazredni trgovski šoli počenši s 15. oktobrom pa do velike noči. Šola ima namen, da nudi temeljno zadrugo izobrazbo onim kmetiskim sinovom, ki imajo namen ostati doma, da morejo potem kot gospodarji uspešno sodelovati v načelstvu ali nadzorstvu domačih zadrug. Zato se sprejemajo v šolo prvenstveno kmetijski sinovi, ki so stari vsaj 18 let. Prosilci, katerih prošnja za sprejem v šolo bi priporočila ena ali druga zadruga včlanjena pri Zadrugi zvezi v Ljubljani, naj pošljejo tako priporočene prošnje Zadrugi zvezi vsaj do 30. septembra. Vpisovanje v šolo bo 15. oktobra od 9 do 12, pouk pa se prične 16. oktobra. Pri vpisovanju je predložiti zadnje šolsko izpričevalo in rojstni

list, ako teh stvari prosilci niso poslali že s prošnjo Zadrugi zvezi.

d Abiturienti, ki boste studirali v Zagrebu, dobite lahko vse informacije za vpis na univerzo, za stanovanje, hrano in drugo v »A. K. D. Dante« v Zagrebu, Nikoličeva št. 10./I. in sicer od 25. septembra do 5. oktobra, vsak dan od 12. do 13. ure. Vpisovanje za novice se vrši od 25. septembra do 5. oktobra. Prinesite s sabo potrebne dokumente in 4 fotografije! — Najprimerneje je, da se takoj vpišete in si poiščite stanovanje, potem pa grešite do 15. oktobra domov, ker se predavanja začne šele po 15. oktobra. Zavedne katoliške abituriente pa prisrčno vabimo v naše društvo. — Predsednik A. K. D. Danice.

d Avtobusno podjetje Vehovec zniža s 15. septembrom vožnjo na progi Ljubljana-Dobrova-Polhovgradec na 12,50 Din, tour-retour 20 Din (v obe smeri). Znižajo se cene tudi vmesnih postaj.

k Zastrupljenje z gobami. Take in enake novice beremo v našem časopisju sedaj v gobarski sezoni dnevno. Teh nesreč so ljudje sami krivi, ker lahkonično ali radi nepoznanja gob nabirajo neužitne. Sedaj, ko imamo v slovenskem jeziku strokovnjaško pisano in s podoba vseh užitnih in strupenih gob v naravnih barvah opremljeno knjigo, je vsakomur mogoče, da se temeljite seznanji z gobami. Ker je goba postala vsled krize hrana najbiriših plasti naroda, ki se v velikih množinah izvažajo in konzervirajo tudi za domačo porabo, bi morali posvečati temu vprašanju večjo pozornost. Knjiga »Naše gobec«, navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob, katero je spisal strokovnjak Ante Beg, obsega 60 strani navodil za spoznavanje užitnih, nevarnih in strupenih gob, kako rastejo, kako jih nabiramo, sušimo in kako pripravljamo naše kuharice okusna jedila iz gob. Knjiga ima 75 barvnih slik po naravi in stane vezana 60 Din. Dobe pa se slike tudi same zase nalepljene na karton za nazorni pouk, cena 100 Din. Naše geslo mora biti: v vsako hišo knjigo »Naše gobec«.

Velika Ljubljana

Kraljevi namestniki so podpisali ukaz o spojitvi občin in delov občin z Ljubljano.

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije kraljevski namestniki na predlog notranjega ministra in na temelju §§ 6. in 144. zakona o mestnih občinah odločajo:

da se mestni občini ljubljanski priključijo naslednja ozemlja: cela občina Moste, cela občina Šiška, cela občina Vič in od občine Ježica njen južni del, razmejen z naslednjo črto: od njen južni del, razmejen z naslednjo črto: od stika meje med občinami St. Vid-Šiška in Ježica vzhodno po stari občinski meji do poti na parceli št. 1103 k. o. Ježica, dalje severni rob te meje do križišča s potjo, ki obkroža na severu kompleks vodovoda mestne občine ljubljanske, ob severnem robu te meje do križišča z cesto Savlje-Ljubljana, tako da pripadejo k mestu parcele št. 701, 700, 699/2 in 696 k. o. Ježica, nato po vzhodni strani ceste Savlje-Ljubljana (št. 1284) do parcele št. 600, nato proti meji med parcelami št. 600 in 599 k. o. Ježica in po meji med parcelama 601 in 597 do občinske ceste proti Ježici. Dalje parcela št. 1280, po tej cesti do kamniške železniške proge, dalje po zahodni strani te proge proti jugu do poti na parceli 1890,2 k. o. Stožice, dalje preko proge v vzhodni smeri ob severnem robu parcele št. 1890,1 in 1889 k. o. Stožice do drž. (Tyrseve) ceste, ob zapadnem robu te ceste proti jugu preko ceste ob južni meji parcel št. 13 in 428 k. o. Stožice do poti v parceli 1913 do stika te poti z ono na parceli 1910, odtod po sever. strani parcel 1910, 1928, 1941, 1951, 1950 k. o. Stožice do meje napram občini Polje.

Od občine Polje jugozapadni del k. o. Šmartno, razmejen s črto: od meje napram

Boljše vidite

občini Ježica (t. 4) v vzhodni smeri ob severnem robu poljske poti s parcelami 1243, 1242, 1244, 1253 k. o. Šmartno ter ozemlje ljubljanskega aerodroma, razmejeno na jugu z železniško progo Ljubljana-Maribor, na vzhodu po meji med parcelo 657 k. o. Slape na eni strani ter parcelama 649 in 651 k. o. Slape na drugi strani; dalje po severnem robu poljske poti parcelo 1928 proti zahodu do parcele 926 k. o. Slape (pot), nato po vzhodnem robu proti parceli 926 k. o. Slape do poti pare. 924, dalje po severnem robu proti parceli 924 k. o. Slape proti zahodu do meje z upravno občino Moste;

Od občine Dobrunja vas, Stepanja vas ter tako, da teče nova meja med Ljubljano in občino Dobrunja po potoku »Mejaš« vodna parcela št. 842 k. o. Stepanja vas, in sicer od iz-

liva v Ljublanico do izvira na gozdni parceli št. 592 k. o. Stepanja vas, tako da pripade ta parcela v celoti mestni občini ljubljanski. Od tu dalje gre meja ob gozdnih parcelah št. 590 in 589 k. o. Stepanja vas, in sicer tako, da pripadeta obe ti parceli Ljubljani; potem pa preide mejna črta na pot parcele št. 838/1 k. o. Stepanja vas, ki teče že sedaj ob njej meja med občinami Dobrunja vas in Rudnikom.

Minister za notranje zadeve naj izvrši ta ukaz.

n Zavod Marijančič v Kranju sprejema na svoj 6 mesečni kmet. gospodinjski tečaj od 16. oktobra do 16. aprila zdrava in duševno primerno razvita dekleta, ki se žele priučiti vseh v gospodinjstvo spadajočih del. Pojava se daje zavod sam.

Gustav Strniša:

Med tihotapci alkohola

(Nadaljevanje.)

Ogledoval sem tudi druge prodajalce, se zanimal za življenje manjših trgovcev in skušal prodati v podrobnosti trgovanje. Zanimali so me prevozniki, pogovarjal sem se z njimi in se povelevali z vsakim, kdor se je že kakorkoli pečal s kupčijo.

In tako sem se vedno bolj zagrizel v misel, da moram pritiči tudi sam trgovati. Kmalu je bil moj edini ideal konjiček s trogom, s katerim bi veselo voziral po svetu in si služil denarce.

Dolgih trinajst let sem se emaril v železni peči in se čistil. Moje misli so postale vedno jasnejše, moj sklep vedno trdnjši. Konjič s trogom me mi je zadel rešitelj, ki me ponese iz ognjenega pekla v prostost, v resnično svobodno življenje.

Posrečilo se mi je dobiti konjička in trog po dokaj nizki ceni. Najel sem si skromno skladišče, odpovedal službo v fabriki in prišel s pivom. Ko sem hitel prvi dan s svojim konjem po cesti, sem si mislil, da se mi odpira ves svet, da me vse pozdravlja in se mi nasmilja ter mi sreča širom proži roke v objem.

Mnogo sem prodal. Ker sem poštenjak, nisem niti mislil, da bi me kdo ogoljufal in dajal sem ljudem spočetka pivo kar na upanje, samo da so ga vzeli, saj sem bil v dnu duše prepričan, da mi bodo že drugič vse plačali. Pa sem imel naposled svoj trog prazen, a prazen je bil tudi moj žep. Odjemalci so me pustili na cedilo, skoro nihče ni ni plačal.

Ko sem tisti večer sedel v svojem bednem skladišču in si podpiral trudno glavo z rokama,

mi je bilo silno težko pri srcu. Takega razočaranja pač nisem pričakoval. Tani, v fabriki pač nisem mogel kaj takega doživeti, kajti plača mi je bila zagotovljena, da sem te vrtil svojo dolžnost.

In tedaj sem spoznal, da moram biti previden, da ne smem nikomur več zaupati in je bolje, da manj prodam, samo da dobim denar.

Imel sem prijatelja Toneta Kožuba in k njemu sem se zatekel po pomoč. Nisem mu smel povedati, kako sem barantal, saj bi me zasmehoval in bi mi pač ne zaupal denarja, češ, da sem lahko miselnik. Omenil sem mu samo, da mi je denarja zmanjkalo, da imam na razpolago večjo množino brezalkoholnega piva po nižini ceni. Tone mi je rad posodil denar in me rešil iz stiske. Spet sem se vrgel na delo, srečno prodal pivo in mi vrnil dolg.

Sicer se mi je pa kmalu nasmehnila sreča. Soedinci vozač je umrl in svoj delokrog sem lahko razširil. Mnogo piva sem razpečal ter si počasi toliko opomogel, da sem si sezidal lastno skladišče, zamenjal konjiča s tovornim avtomobilikom in veselo gledal v odočnost.

Tako mi je poteklo v Ameriki že dolgih 18 let. Izmed svojih redkih prijateljev ne smem prezeti dveh, ki sta mi bila draga in mila, da ju nikoli ne pozabim in to sta bila moja zvesta psa volčjaka Ris in Zmaj, ki sta mi v življenju mnogo koristila. Risa sem hotel vzeti s seboj v staro domovino, pa je preje poginil, ker ga je nekdo zastupil.

Hrepenenje za domom, ki sem ga nosil ves čas v srcu kakor čisti plamenček, je spet in spet v meni vzplamtevalo in naposled sem sklenil, da pojdem domov pogledat. Zelel sem že enkrat videti svojo blago mater, ki je tedaj že močno bolehal, saj bi pač ne bil mjrnega srca, če bi se še

enkrat ne poslovil od nje preden je odšla v večnost.

Računal sem in računat ter preplašen spoznal, koliko svojih krvavih žuljev bi bilo treba žrtvovati in koliko se bom spet moral truditi, da si bom tisti denar zaslužil. Toda v duši mi je spet zasijalo milo obličje matere in vse drugo je izginilo. Kaj mi denar in vse, samo, da bi jo že videl, njo, ki me je rodila v bolečini, ki me je ljubila in stradala ter nam otrokom vse žrtvovala.

Se zdaj kadar se vračam skozi domače loge, ali hitim na naše prijazne griče in legam v senco za svojo rodno kočjo, kjer gospodari moj brat Tilen, vidim v duhu povsod svojo blago mater. Njeno milo obličje se mi smešlja skozi zelene veje, njen pozdrav mi diha šepetajoča trava in šušlja studenček pod hišo. Če zaprem oči, že zazrem pred seboj njeno ljubeče skoraj prosojno obličje in njeno globoko jasno oko sije vame ljubezen. In prav njena ljubezen spremlja vse moje spomine in jih blagoslavlja. Zato so mi mladostni spomini kakor ptice, ki mi nežno in sanjavo žgole, kadar se poglobljam vanje in kakor nežne cvetke, ki mi dehte in mi božajo dušo ter me vabijo v svoj objem kadarkoli mi misel pohiti v domače selo, ki sem ga ljubil in ga vedno ljubim ter sem srečen, da sem v njegovi bližini, da se večkrat lahko pomudim med svojimi ter pobitim tja gori k cerkvi svete Device ter na pokopališče, kjer bel nagrobnik oznanja, da počivala pod ružo dve srei, dve ljubeči in trpeči srei.

Vedno mi je inako kadar pridem na grob, vedno mi je hudo, da sta morala starša prezgodaj leči v gonilo. Kako rad bi ju imel poleg sebe, kako srečna bi hodila po mojem prostranem posestvu in si ogledavala moj hlev, kjer mi danes stoji deset lepih molžnih krav in dva takra konjiča. Oče

PO DOMOVINI

Gospoda župnika za slovo
(Sv. Lenart nad Šk. Loko)

Kdor ve, kaj je goraka fara in kotičkaj razume napore, ki jih zahteva dušnopastirsko delo sredi gora, potem tudi vsaj približno občuti, kaj pomeni za ljudstvo izguba človeka, ki je bil doslej duša fare. Za najtežje postojanka, kjer za doto in življenje nosi odgovornost on sam človek, je odločilno, kakšen je ta odini voditelj. In o gospodu župniku, ki nas je te dni zapustil, lahko trdimo, da je bil tako dober, da se zdi ta izguba nenadomestljiva. Smemo reči, da smo imeli župnika zlatoga srca, ki je bilo vedno odprto za vse in je znal deliti ljubezen na najlepši in najpreprostejši način: z dobrovoljnimi smehljajem. Gospod župnik je težko odšel, čeprav je močno zatajeval bolest slovesa. Devet let trdega dela je za njim. Videli smo, kako je gospodu trepetala roka, ko je poslednjič polagal in zaklepal najsvetejše v tabernakelj. Grenko je slovo, toda manj grenko, če gledamo nanj iz večnostnih vidikov kakor gospod župnik osam, ki je odšel z najboljšo željo, da bi novi gospod, ki smo ga že sprejeli, srečno nadaljeval njegovo delo. Zato lahko istobasno, ko odištemu g. župniku Mevlju klifeno božjega blagoslova na njegovo delo v novi fari, z vso iskrenostjo pozdravimo svojega novega župnika g. Sinkovca z željo, da nam enako kakor prejšnji gospod postane — vse. V tej širokosti gledanja čutilimo, da nam je oboje, slovo in pozdrav narekoval najglobljo zavest, da smo v Bogu eno.

Rasno.

(Hotedršica.)

Prvi občini zbor po zopetni vpostavitvi Prosvetnega društva bo v nedeljo, dne 22. septembra ob 3 popoldne v Ljudskem domu. Vaak član in članica naj se ga gotovo udeleži in s tem pokaže svojo značajnost, ki je bila toliko časa tlačena! Pripeljite s seboj še naše prijatelje. — 37 se nas je zbralo ono soboto pa smo jo mahni kar na Trsat, na slavno Marijino božjo pot. Seveda ne peč, temveč z avtom. Po poti se je glasila posem. Tupatam kakšen boječ pogled, če bi se prevrnili. Toda nič takega, kar sigurno je šlo. V svetilnici na Trsatu se je naša lepa Marijina pesem kaj lepo podala. In potem še ogled morja, pa vožnja po njem. S

posmijo »Lepa si roža Marija« smo se zadovoljni vrnili domov. — Prad kratkim je obiskal našo vas g. arhitekt Jože Plečnik v družbi svojega gospoda brata in gospoda nečaka. Gospod arhitekt je prišel sem v svrhu ureditve prostora pred cerkvijo in da si je ogledal kraj svojih prednikov. Tako lega kot vas sama je vsem zelo ugajala, posebno pa so zanimali gospode stare kmečke hiše s svojimi starinskimi vežami.

Pismo iz Poljske.
(Varšava.)

Dragi »Domoljub«! Dovolj mi malo prostora, čeprav sem morda izmed vseh Tvojih naročnikov najmanj znan. Si pa Ti meni bolj drag znanec tukaj v tujini. Še ko sem bila majhen otrok, si bil reden gost v naši domači hiši, sedaj pa, ko me je usoda zanesla v tujino, me pa zopet redno vsako soboto obiskuješ. Marsikaj lopega čitam v listu, kar me spominja za mojo mladost in na domovino, od katere sem ločena že 36 let. Sedaj živim s svojim možem že 12 let v glavnem mestu Poljske v Varšavi. Ves čas tukaj še nisem srečala Slovence. Mislim, da bi jih poljska vlada sploh ne pustila sem, čeprav sem slišala, da je pri vas več tisoč Poljakov. Poljska je čudna dežela. Na oni strani veliko bogastva, na drugi pa revščina, da se Bogu smili. Delavci in kmetje žive tukaj prav slabo. Stanovanja njihova ne zaslužijo tega imena. Pa se še večkrat zgodi, da po več družin s številnimi otroki stanuje v enem samem prostoru. Kdor ima eno sobo s kuhinjo sam zase, velja že za boljšega človeka. Tudi nižji uradniki so slabo plačani. Vkljub revščini pa so ljudje še kar zadovoljni. Deloma zaradi revščine, deloma pa zaradi pomanjkanja prostora celo v glavnem mestu tisoče otrok sploh ne hodi v šolo. Kmetje pa hodijo raztrgani in

bosi. Nikogar ni, ki bi se resno zavel za vso le revščino. Kako drugače je pri vas v Ljubljani, ali pa na Dunaju, kjer sem prej mnogo let živel. Pokrajina je tukaj pušta in človeku se vedno toži po naši lepi deželi, katero bi tako rada zopet videla. Sicer meni ni treba trpeti pomanjkanja, vendar tujina ostane človeku vedno tujina. — Iskreno pozdravljam vse Slovence, svoje nekdanje prijatelje in prijateljice, posebno pa Strubljevo žliko. Jožefina Krovcer (nekdanja Simnova Pepa).

Žrtvam svetovne vojne.
(Kopanj.)

Prihodnjo nedeljo, 22. t. m. po sv. maši, ki bo ob 9, bomo odkrili in blagoslovili spomenik našim možem in fantom, ki so padli v svetovni vojni. Slovesnost bo samo cerkvena. Spomenik ima obliko plošče iz črnega švedskega granita s okvirjem iz kraškega marmorja in je vzdan pred cerkvenim vhodom pod zvonikom. Delo je izvršil kamnosek Ivan Irt iz Stepanje vasi zelo lično in po smerni ceni.

Blagoslovitev Ljudskega doma.
(Prežganje.)

V nedeljo, dne 29. septembra se vrši na Prežganjem blagoslovitev našega Ljudskega doma. Ob 10 popoldne bo v župni cerkvi slovesna sv. maša, po sv. maši pa takoj blagoslovitev, nato pred domom slavnostni govor zastopnika Prosvetne zveze, zastopnika domačega društva, pozdrav zastopnice domačega društva in pozdravi zastopnikov bratakih društev. Popoldne ob 2 bodo v župni cerkvi slovesne liturgije, nato pa v domu lepa prireditev in občini zbor našega kat. prosvetnega društva. Vse prijatelje prosvetnih organizacij in sosedo našega društva, vljudno vabimo. Ker je del prostorov Ljudskega doma namenjen za občinski urad občine Trebeljevo, se nadejamo, da se kar največ trebeljevskih občanov te slavnosti udeleži. Za vsa okrepčila bo poskrbljeno v gostilni Z. de Cecco.

Začetek prosvetnega dela.
(Menzel.)

Splošnega veselja, ko je bila zopet upostavljena Prosvetna zveza, je bilo deležno tudi naše društvo. Hudo je bilo onim, ki so zraven delali takrat, ko je bilo raspuščeno, zdaj so pa spet veseli in navdušeni za novo delo. V nedeljo, dne 22. septembra ob pol 4 bo v Društvenem domu slovesna otvoritev. Na sporedu je: 1. Pozdrav. 2. Petje. 3. Govor: Nova pota katol. prosvete. Go-

bi ne našel besede, a mati bi sklepala roke prepričana, da se je zgodil čudež. Kako bi se ta skromna človeka veselila moje sreče in to veselje bi mi bilo več kakor bogastvo, ki sem ga dosegel, saj bi imel poleg sebe svoje starše, svojo najdražjo mater in očeta, dobrega starčka vsega skromnega in veseliga!

Kam sem zašel!

Pohitel sem torej domov. Takoj, ko sem se odločil, da pojdem, sem postal nestrpen liki otrok. Vse mi je trajalo predolgo, prepočas. Oblačil sem se kakor bi moral zamuditi vlak, skakal kakor pobesnel, ukazoval svojim delavcem, se poslavljaj in spravil v kovčeg darila za svoje domače.

Odhitel sem ves razburjen, vesel in koprneč.

Ko me je vozil parnik po nemirnih valovih iz novega sveta, se še nisem takoj pomiril. Sele ko je prišel razsajati vihar in smo bili v nevarnosti, ker je vira ladjo metala in se z njo igrala ter smo vsi zboleli na morški bolezn. Sele tedaj se mi je srce nekoliko umirilo preplašeno, da je moje hrepenenje presilno in se mi prav zato lahko zgodi, da se mi niti ne bo izpolnilo ter bom naposled končal na temnem morskem dnu.

Vedel sem, da se kmalu spet vrnem, da pridem spet nazaj v svojo novo domačijo, kjer me je čakalo delo, a bilo mi je, da grem v svoj rodni kraj po bolji blagoslov, da hitim po novo mož, da si grem k svoji materi iskat posebnega bogastva notranjosti, ki mi ga tujina ni mogla dati, ker je je hladna, čeprav bogata, ker nima razumevanja srca, čeprav je izobražena in silna v svojih podvigih.

Ko sem spet zagledal kopnino, sem menil, da je to samo privid, ki spet zgine, da ni mogoče, da sem spet prišel nazaj v svojo staro domačijo. Mel sem si oči in gledal, samo gledal.

Naposled sem si moral priznati, da se bližam Hamburgu. Moje hrepenenje se je spet vzbudilo z dvojno močjo. Naenkrat sem začutil divje koprnenje, grabil po prtljaji in se obnašal kakor bebec. Ljudje so me začudeno gledali, a nisem se brigal zanje. Moj duh je bil tedaj že doma.

In ko sem sedel v vlak, ki je brzel proti domu, sem samo hodil od okna do okna in iskati z očmi krajov, ki so mi bili že bolj domači. Toda moral sem še potrpeti.

Naposled mi je postala pokrajina znana. Zagledal sem belo Ljubljano. Moja duša jo je voselo pozdravila, čeprav je bilo mesto ovito v meglo in hladno. Ljubljana mi je bila tati hip rožnata nevesta, ki sprejema svojega ženina, vračajočega se iz daljine, bila mi je mati, ki objema svojega sina, bila mi je vse, saj sem v nji čutil svojo rodno grudo, svoje domače, smoter svojega hrepenenja, svoje ljubezen!

Ko sem dospel domov, nisem od veselja vedel kaj reči. Moške sem podajal domačim roko, poljubljaj mater na veka lica in jecljal. Ko se je prvo veselje pomirilo, sem jej deliti darove. Kako srečni so bili dostični Bratje in setre so hodili okoli mene in me boječe in spoštljivo gledali, oče je samo kimal, a mati je jokala, da se ni mogla pomiriti. Za njo mi je bilo največ. Kako rad bi starima oblažil njune zadnje dni! Še kasneje sem pošiljal domov denar in prosil mater, naj si privoščič vsega kar si poželi njeno srce. Toda sirota je bila preveč zgarana in sestradana, zato ni dočakala mojega drugega povratka in je legla preje v grob.

Hodil sem okoli svojega doma in se čudil naši majhni hišici, ki se mi je videla zdaj, ko sem videl velikanske nebotičnike in druge silne zgradbe še bolj neznačajna. Tudi siromaštvo mi je zdaj še bolj

udarilo v oči. Vesel sem bil, da je imela zdaj vsaj novo streho in je bila dokaj popravljena za kar sem preskrbel že v Ameriki, saj mi je bilo vedno hudo kadar sem se spomnil na svojega revnega očeta, ki je ves zaskrbljen letal okoli kadar je deževalo, mašil streho in podstavljaj črepije.

Vaščani so me začudeno gledali, ko sem jo mahal skozi vas in stisnil temu ali onemu desnico. Skoraj nihče ni v krepkem ponosnem Američanu spoznal nekdanjega hiapca.

V nedeljo sem se po maši ustavil pred cerkvijo. Kmalu sem imel okoli sebe krog ljudi, ki se je vidno večal. Spraševali so me in me silili vane. Vsakemu sem odgovoril kakor sem vedel in znal, a poudarjal sem, da zahteva Amerika vse več od človeka kot domovina, saj je treba še drugače garati kakor doma. Američana pač vsakdo vidi in mu zavida, če je lepo oblečen in mu binglja zlata verižica iz telovnikovega žepa. A kako si jo je prislužil, ve samo tisti, ki se je pehal po rudnikih, ali plavžih in se znojil v večni nevarnosti za lastno življenje.

Naposled me je pograbila objestna razigranost, saj sem tako rad imel svoje rojake. Povabil sem torej svoje sovratnike in tudi očetove prijatelje opoldne na kosilo v domačo krčmo. Obljubili so, da pridejo. Sel sem h krčmarju in se z njim pomnil, nakar sem odhitel domov.

Opoldne smo se res sestali v domači vaški krčmi ter se skupaj povesečili, se marsikaj pomnili in zapeli nekaj naših narodnih.

Cemu o tem pišem? Prav zato, ker sem tedaj prvič videl njo, ki mi je v srcu vzdrnila kal ljubezni, ki je doslej še nisem poznal.

Pravil sem rojakom o svojem življenju, očil vino in jim nazdravljaj. Tedaj so se odprla vrata

Kostna moka

fosfatno gnojilo za jesensko setev ozimine, za travnike in drugo. Podrobneje o njeni uporabi vsebuje članek »Kostna moka — domače fosfatno gnojilo« v 37. številki »Gospodarja in gospodinje«.

Tovarna za kley v Ljubljani.

najboljše in najcenejše domače

in dober katoličan, vnet član katoliških organizacij, dolgoletni naročnik »Domoljuba« in vnet čitatelj dobrih časopisov; v njegovo hišo prihaja 12 verskih, političnih in strokovnih časopisov. Ker je jubilat naš zaveden somišljenik, zasluži da se ga tudi v javnosti spomnimo ob njegovem 70 letnem jubileju in mu želimo, da bi dočkal še mnogo let, nam v zgle, svojcem pa v veselje, ponos in srečo njegove družine. Vsi skupaj mu želimo »Bog ga živi«.

Prosveta.

(Mošnje.)

Eno tistih redkih društev, ki ni bilo deležno razpusta, je bilo naše. Se z večjo vneto stopa v novo sezono, ki jo otvori v nedeljo dne 22. t. m. ob 3 popoldne z lepo narodno igro »Zagorski zvonovi«. Ime je gotovo vsem bralcem »Domoljuba« dobro znano iz njegovega listka. Pred igro bo moški zbor zapel nekaj narodnih, nakar bo inel slavnostni otvoritveni govor eden društvenih odbornikov. Naj bi prireditelj v ureditvi ne zaostajala za lansko otvoritveno. — Občni zbor društva bo naslednje nedeljo 29. t. m. ob isti uri. Vsi dosedanji člani ostanite zvesti in pripeljite s seboj še druge, ki jim je pri srcu povzdiga društva, ker v slogi je moč. S podvojeno silo gremo na delo!

Naše žeganje.

(Smolenja vas pri Novem mestu.)

Nekaj posebnega se dogaja v naši sicer prijazni vasi. Zdi, kakor da so se nekateri z pametjo sprli. No, vsi seveda ne! Kdo od Smolenčanov ni s posebnim veseljem in ponosom vsako leto pričakoval žeganja na Vel. Smaren? Toliko je vselej prišlo ljudi od blizu in daleč, da so napolnili ves prijazen grič okrog cerkve. Letos je bilo na praznik 15. avgusta mirno in tiho. Bilo ni ne maše ne ljudi ne veselega pritrkavanja. Zakaj ne? Plesati so hoteli Smolenčani. Ne vsi, to ne, pač pa nekateri, ki

imajo od tega dobiček. Seveda je g. župnik moral odredbe školištva vporabiti tudi v Smolenji vasi in staviti na izbiro: ples ali žeganje! In žeganja ni bilo! Priprani smo, da bodo do drugega leta postali bolj dosledni in se toliko spanetovali, da se bodo odločili za pošteno žeganje brez popivanja in plesa. — Pa so se oni dan nekateri fantini silno razhujali, so s siloma vdrli v zvonik in pritrkavali tako, da so odbili kos bronca od zvona. Pošteni Smolenčani so zahtevali, da oblast stopi nasilnežem na prste. Od jeze sta dva najživahnejša nako s harmoniko igrala celo noč. Bomo poskrbeli, da drugič tudi take muzike ne bo več. Od vseh dostojnih in poštenih Smolenčanov za bodoče pričakujemo, da bodo v vasi sami naredili red.

Razstava.

(Šmartin v Tuhinju.)

Letos ustanovljena podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Šmartinu vabi k sodelovanju pri razstavi sadja. Razstava, prva te vrste v našem kraju, bo v prostorih gosp. Engelmanna v Šmartinu v nedeljo 29. septembra od 7—18. Otvoritev razstave bo v nedeljo jutraj ob 7.

NAZNANILA

n Duhovne vaje za dekleta se bodo na Mali Loki spet pričela. In sicer se bo vršil prvi tečaj od 5. do 9. oktobra. V tem času je glavno delo na polju že končano, zato sta kmetška dekleta na te duhovne vaje še posebej povabljeni. Oskrbnina za ves čas znaša Din 100. V to vsoto je tudi že všteta vožnja z avtobusom iz Ljubljane in nazaj. Prijglasite se čimprej po dopisnici na naslov: **Dom Brezmedež, Mala Loka pri Ivanu, p. Domžale.**

n Šmartino pri Litiiji. V nedeljo 22. sept. ob 3 popoldne se vrši v Društvenem domu občni zbor Prosvetnega društva Vse farane, ne samo člane,

RADIO

Vsak delavnik: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13 Čas, obvestila, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 19 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila, 19.30 Nac. ura, 22 Čas, poročila, vreme, program. — Četrtek, 19. sept. 18 Prenos iz nebotičnika, 18.40 Sloveščina za Slovence, 20 Prenos iz Belgrada, 22.15 Citraški trio »Vesna«. — Petek, 20. sept. 13.15 Radijski orkester, 18 Ženska ura, 18.20 Plošče, 18.40 O kmečki zaščiti, 20 Prenos iz Zagreba, 22.15 Za ples in za kratek čas. — Sobota, 21. sept. 18 Radijski orkester, 18.40 Zunanji politični pregled, 20 Poglejmo na gorensko stran, 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 22. sept. 7.30 Pridobivanje čistega in zdravega mleka, 8 Čas, poročila, spored, 8.15 Jutrjani koncert, 10 Versko predavanje, 10.15 Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Metoda, 11 Prenos promenadnega koncerta vojske godbe, 12.30 Čas, obvestila, spored, 16 Plošče, 16.15 Za našo gospodinjico, 16.30 Naša pesem, 19.30 Nac. ura, 20 Čas, poročila, spored, obvestila, 20.15 Plošče, 20.35 Uvod v prenos, 20.45 Faustovo pogubljenje (prenos iz Turina), vmes čas, poročila, spored. — Ponedeljek, 23. sept. 18 Zdravniška ura, 18.20 Plošče, 18.40 Načrt naše drame za bodočo sezono, 20 Pesem in ples, 22.15 Radijski orkester. — Torek, 24. sept. 13.15 Narodni napravi, 14 Radijski orkester, 18.40 Kitajske nravi, 20 Revija naših tenorjev, 21.15 Radijski orkester, 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 25. sept. 18 Otroška ura, 18.40 V spomin Franu Šukljeju, 20 Operne arije, 20.45 Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, 21.30 Radijski orkester.

je zbolelo, ko je bilo društvo razpuščeno. Pokažimo že ob priliki obnega zbora, kaj nam je bilo, kaj nam je in kaj nam bo društvo s tem, da se obnega zbora polnoštevilno udeležimo.

Pogrešan. Od 9. junija pogrešajo mladega fanta Poženela Janeza, starega 13 let, doma iz Zirov. Služil je pri pos. Jakobu Gradu na Studencu pri Ljubljani, meseca junija pa je vsled neznanega vzroka izginil in se do sedaj ni oglasil. Nosi križasto obleko, ima čevlje, oči ima plave, lase blond in je bolj mirne narave. Skrbna mati lepo prosi, ako bi mogoče kdo kaj vedel o njem, naj sporoči na naslov: Ivana Poženel, Dobračevo št. 40, pošta Ziri.

Današnja sovietska Rusija

(Nadaljevanje.)

1) Trgovina, promet in druge gospodarske panoge.

V zasebnem gospodarstvu spada trgovina že od nekdanj med najvažnejše gospodarske činitelje, ker skrbi za potrebno izmenjavo pridelkov in izdelkov raznih stanov in narodov. Komunizem gleda v njej najbolj neplodno panogo, posvečeno predvsem zasebnemu profitarstvu, zato so ji napovedali tudi takoj, ko so prišli do oblasti, boj na življenje in smrt. Za časa vojnega komunizma so jo uničili popolnoma. Z dekretom z dne 23. aprila leta 1918 so socializirali najprej vso zunanjo trgovino, pol leta nato (21. XI. 1918) pa še notranjo. Toda Ljčeviki so bili nesposobni, da bi sami uredili neizogibno potrebo prebivalstva z različnim blagom, sledil je splošen polom in za časa Nepa so morali nastopiti umik. Zasebne trgovce so smatrali slej ko prej za nekake trote družbe, zato so bili brez državljanjskih pravic in izpostavljeni najhujšim šikanam oblasti, toda morali so jih trpeti. Z uvedbo načrt. gospodarstva so se čutili že toliko močne, da so kratko in malo vnovič prepovedali vsako zasebno notranjo trgovino, trgovce so pa (zlasti po l. 1930) s krvavim terorjem popolnoma iztrebili. Tako sovietska Rusija danes zasebne notranje trgovine sploh ne pozna več, zunanja trgovina je prešla že itak takoj z nastopom boljševiske oblasti brezizjemno v monopol države, pač je pa še precej razvito tajno verižništvo in tihotapstvo, ki ju sicer sovjeti brezobzirno preganjajo. Dne 22. julija l. 1932 so izdali v tem pogledu še posebno ostre odredbe, a ju spričo toliko pomanjkanja vseh potrebščin ni mogoče izkoreniniti. Za časa vojnega komunizma so spravi

vili n. pr. tihotapei in verižniki v mesta še enkrat več živil nego država ter bi tedaj brez njih mesta sploh poginila od lakote.

Osnovna misel, ki vodi komunizem pri njih stališču napram zasebni trgovini je tale: potreba posameznika se morajo brezpogojno podrediti potrebam mase, kajti posameznik ni nič, masa vse. Družabni razredi nimajo pravice do obstoja, kajti komunistična država pozna en sam sloj, to je proletarijat, s katerim je treba za vsako ceno izravnati vse. Ne zanikujemo sicer duševnih prednosti nekaterih, toda ta ne daje še nikomur kakih pravic, zato imajo tudi vsi enako pravico do enake preskrbe s potrebščinami in če dobi kdo več nego drugi, pomenja to le izjemno priznanje, da je izpolnil v večji meri svojo dolžnost napram družbi. V tako urejeni družbi je pa zasebna trgovina nepotrebna, da celo škodljiva, ker na eni strani omogoča nekaterim, da žive preko svojih potreb, na drugi strani pa pospešuje obogatitve trgovcev, čeprav ne vrše ti nobenega proizvodnega dela. Glede na to zasebna trgovina v komunistični družbi nima prostora, temveč naj družba sama poskrbi, da bo dobil vsak, kar za življenje potrebuje. Družba naj uredi to stvar tako, da bo prišlo blago po najkrajši poti od proizvajalca v roke tistih, ki blago potrebujejo. Zato od l. 1930 vodi vso notranjo trgovino ljudski komisariat za preskrbo, kateremu je podrejena tudi vsa živilska industrija.

Vse to se na papirju in na prvi pogled jako lepo bere, čeprav ni čisto točno, toda kakor vse druge komunistične teorije, so zadele v sovijski Rusiji tudi te na nepremostljive težave in povzročile več slabega nego dobrega. Vse razdeljevanje blaga je prevzela država in ustanovila v to svrhu celo vrsto trustov, ki prevzemajo blago naravnosti od tovarov. Iz rok trusta gre potem po

RAZNO

Nevarna prisega. Znan predsednik najvišjega sodišča na Nemškem, Leigeb, je bil prej sodnik v gorskem mestu. Neki s Cerkvijo skregan kmet bi bil moral prisesti; Leigeb je vedel, da bo po krivem prisegel, in ga je skušal na vse načine odvrniti od prisega. Pa ni nič pomagalo; tudi, če mu je govoril o božji pravičnosti, se kmet ni dal pregovoriti, vztrajal je na prisegi. Tedaj zakliče Leigeb sodniškemu slugi: »Odpri te okna!« Sluga mu reče: »Gospod sodnik, saj vidite, kakšen veter je zunaj!« — »Nič ne de. Kajti sedaj bo tale kmet po krivem prisegel in vrag bo prišel takoj ponj. Ali mislite, da si bom dal okna pobiti, ko bo letel vrag s krivopri-sežnikom skozi?« — »Gospod sodnik, rajši ne prisegajte!«, je kalikal prestrašeni kmet in jo je odkuril brž domov.

Cudno. — Poznala sem vašega prvega moža. Zares škoda je, da je tako kmalu umrl. — Cudno, moj drugi mož mi pravi večkrat isto.

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje.)

Začetkom novembra se je vršilo v Petrogradu zasedanje takozvanega začasnega sveta ruske republike. Ta svet je obsegal na eni strani narodne socialiste, kadete, zastopnike obrtnikov in zadrug, kozake in druge narodne skupine, na drugi strani vse socialiste, razen odsotnih boljševikov. Stranka kadetov (Miljukov) je imela v tej organizaciji par glasov nezanesljive večine. Miljukov je zelo lepo govoril o ljubezni do domovine. Zalibog se tudi po njegovem govoru ni obrnilo niti za las na bolje.

Prva polovica meseca novembra 1917 nam je glede notranjega položaja v Rusiji bila zavita v precejšnjo meglo. Moskovo »Ruskoje Slovo« 14 dni ni prišlo v Berdjansk. Krajevni časopis »Berdjanskija Novosti« je sicer izhajal, vendar so bile njegove novice zelo nezanesljive. Ljudje so pripovedovali to in oho.

Boljševiški mornarji so se polastili pri Petrogradu začetkom novembra bojne ladje »Aurora«. Najbrže je bil tam tudi Ljening. Velik del vojaške petrogradske posadke je bil boljševiško navdahnjen. Ljudje, ki so prihajali od severa, so pripovedovali, da so boljševiki tako v Petrogradu kakor v Moskvi se hoteli z orožjem v rokah polastiti oblasti. Vendar je začasnemu »pravilatelstvu« sveta armada z bojem zavela Petrograd in so se boljševiki umaknili na bojno ladjo »Aurora«. Tudi v Moskvi so takrat vladne čete očistile mesto boljševiških oddelkov, ki so pa vendar še obdržali v svojih rokah moskovski kolodvor. Vse svoje sile so boljševiki dvignili proti Moskvi in Petrogradu, dobro vedoč, da če padeta glavni mesti, bo podedlje njihovo brez težav. Tega so se zavedali tudi začasni vladni zvesti generali. Kornilov je hitel na pomoč Petrogradu, general Kaledin pa je prišel s svojimi kozaki z juga v Harkov in odšel dalje proti Moskvi. Da v Harkovu sredi novembra 1917 boljševiki še niso imeli besede, mi je bil dokaz harkovski časopis »Južni kraj«, ki je v tistih dneh še prav krepko pisal proti boljševikom.

Koncem novembra 1917, ali točneje 25., 26. in 27. našega novembra bi se imele vršiti v Rusiji volitve na ustavotvorno skupščino. Ljening je isajvil, da bo ustavotvorna skupščina delovala le v tem slučaju, če bo »ubogalac«, sicer bodo narodni komisarji napravili preko nje korak. Tako se je

Srajce

za šport, veselice in delo; dalje vse moško in žensko perilo iz platna, čefira, oksforda, batista, svile in šifona kakor tudi toplo zimsko moško in žensko triko perilo Vam nudi po zelo znižanih cenah

Celje št. 18

Zahtevajte takoj veliki ilustrirani cenik, ki ga prejmete brezplačno! Kar na odgovarja, se zamenja ali vrne denar!

tudi zgodilo. Boljševiki niso čakali ustavotvorne skupščine in so par dni pred volitvami z revolucijo vzeli usodo Rusije v svoje roke. Nekega dne smo zvedeli, da je boljševiška armada po hudih bojih zasedla Moskvo in Petrograd. General Kornilov je v bojih z boljševiki padel junaka smrti, socialist Kerenki je pa, kot mnogo podobnih, pobegnil menda v Sibirijo, nato pa odražal na varno v zapadno Evropo.

Iz ruskega ujetništva sem poleg drugih drobnarij, prinesel sredno domov dve zanimivi številki velikega moskovskega časopisa »Ruskoje Slovo«, namreč z dne 15. marca 1917 in z dne 21. novembra 1917 po Gregorjanskem koledarju. V prvi številki omenjenega lista je točen opis dogodkov, ki so se odigrali pri odstopu carja Nikolaja in sestavi začasne ruske vlade. O tem sem že nekaj povedal. Druga, novemberška številka pa opisuje boljševiške boje z začasno vlado in znajo Ljeningovih komunistov. Naj povzamem iz druge številke ravnokar navedenega časopisa nekatere zanimivosti.

Pod naslovom »Na razvalinah« piše »Ruskoje Slovo« tudi sledeče:

Odgrneli so topovi in obmolknile so strojuice in puške. Nastal je mir, kakšen mir, s kakšno ceno kupljen in za koliko časa? — Že je nasto-

pila anarhija v Rusiji! Velika država razpada na male dele. Ločila se je Finska, sestavljena je vlada jugovzhodne Rusije, še se vrše pogajanja z ukrajinsko vlado o novi meji med obema državama in Kavkaz je postal samostojna vladavina. Na kolikov delov je še obojena Rusija, da razpade? Porazena je glava Rusije — Petrograd in smrtni boji njeno arce — Moskva: Ali je kaj čudnega, če se splošno razlega klic: Reši se, kdor more. Kolikortoliko stoji trdno edino le še fronta. Pa tudi vojaki na bojišču bodo skoro vprašali: »Doma je vse porušeno, kaj naj še brantno tu, na bojni fronti?«

Pod velikim naslovom »Državljanška vojna« piše »Ruskoje Slovo« z dne 21. novembra 1917 tudi sledeče:

»Obnavljajoč po skoraj dvotedenskem presledku svoje delo, »Ruskoje Slovo« podaja danes samo splošen pregled važnejših dogodkov, ki so se odigrali v tem času. Priprave za boljševiško ustajo so prišle že tako daleč, da je to Kerenški javil v začasni svet republike in prošil odobriti odločne korake proti boljševikom. Pa bilo je prepozno. Dne 25. oktobra 1917 (po ruskem datumu) so boljševiki zaveli v Petrogradu, začasna vlada pa se je umaknila v Zimski dvorec. Misleč, da ima za seboj še dovolj zvestih vojakov, je začasna vlada

S krvjo je podpisal ustavo! Nova ustava Filipinskih otokov je menda edina na svetu, ki je bila podpisana s človeško krvjo. Ko je bila ustava, ki jo je moral predhodno odobriti predsednik Zdr. držav Amerike Roosevelt, predložena v podpis narodni skupščini v Manili, si je poslanec Gergerio Prefecto zavihal rokave jopita in srajce, pozval zdravnika poleg sebe, saj mu odzame nekoliko krvi, nato pa je ob velikem odobravanju občinstva pomočil pero v lastno kri in podpisal zgodovinski dokument.

»Delavska politika« in kmetiški dolгови. »Del. politika« piše: »Zaščita kmeta v našem smislu bi imela pomen tedaj, če bi zaščitila one kmete, katerih obstoj je v nevarnosti in če bi se tam kmetom odpisali dolгови v breme onih, ki so narod odrli, to je, z davkom na verižniške dobičke industrije, vesploesti in finančnega kapitala. Taka zaščita je za malega kmeta potrebna in bi imela socialni pomen ter bi bila pravična, ker bi vsaj deloma popravila gospodarske krivice dosedanje politike.

raznih vmesnih stopnjah v najnižje, to so »kooperative« (nekaki konsumni), ki poslujejo v vseh naselbinah in ki naj nadomeščajo prejšnje trgovine na drobno. Kooperative imajo za dobavo posameznih vrst blaga posebne truste. Denarni promet kooperativ je znašal leta 1931 16 milijard Rub. in v njih je bilo združenega 60% prebivalstva. Vsak polnopraven državljani dobi živilsko karto, s katero naj bi prejel potem v določenih dnevih v kooperativi vse nujne potrebščine po jako nizki, uradno določeni ceni. Karte so štiri vrste, največ dobe delavci in sovjetski nameščenci, drugi le kar ostane tem. Da se pa da vsakemu prebivalcu (tudi inozemcem) možnost nabaviti si karkoli še po svojih izrednih željah, poslujejo po vseh večjih krajih še posebne državne trgovine, v katerih se dobi vse karkoli si le počeli tudi najbolj razvajeno srce, a po »prostitih«, to je naravnost gorostasno visokih cenah (surovo maslo n. pr. po 20 Rub. za en kg, t. j. okroglo 500 Din). Zato prebivalstvo te trgovine tudi nazivlje »musejska skladišča«.

V praksi je pa stvar taka, da zaradi nesposobnosti sovjetske birokracije, slabega prometa in silnega pomanjkanja vsega blaga kooperative niti tako ne morejo nuditi niti lastnikom kart niti najnujnejših potrebščin. Enkrat dobe nekaj, drugič zopet drugo, a še tega nikoli v niti približno potrebni množini. Vso spomlad l. 1933 se je dobilo v kooperativah n. pr. samo kruh, krompir, mast, zdrob, sladkor, slanice, meso, zelje, kumare in kaša, a vse drugo si mora vsak kupiti seveda v državnih trgovinah. Nanje so navezani tudi vsi tisti, ki ne dobe kart, kakor duhovniki, bivši uradniki, hišni posestniki, trgovci itd. Dokler so imeli ti kake prihranke, so si pač lahko kupovali, ko so pošli, so poprodali zadnji kos svoje lastnine za prehrano, nato so pa beračili in v masah umirali od lakote. Ker je zaslužek tudi zaposlenih le

skromen, prav velik del potrebščin si morajo pa kupovati po strašnih cenah v državnih trgovinah, vladata med vsem prebivalstvom že ves čas boljševiškega gopodstva silna beda in pomanjkanje, ki ju ne moremo niti primerjati s stanjem delavstva po kapitalističnih državah. Prišlo je večkrat ako daleč, da je denar sploh izgubljaj svoj zmisel, kajti v kooperativah ni bilo blaga, na nakup v državnih trgovinah pa povprečni državljani sploh ne more misliti. Da temu pomanjkanju nekoliko odpomorejo, so dovolili sovjeti z odlokom z dne 20. maja leta 1932 še kolhozom snovati po mestih že spredaj omenjene trgovine za prodajo lastnih izdelkov, toda pomagalo je to le malo, kajti ogromna večina kolhozov leži tako daleč od mest, da se jim ne izplača prepeljavati svojih pridelkov v mesta, tudi če jim kaj ostane.

Splošno pomanjkanje, s tem pa tudi bodo ljudskih množic še čez mero povečuje sovjetska trgovska uprava, ki je nezmožna vršiti svoje naloge. Prevoz lahko pokvarljivih potrebščin je organiziran nezadostno, mase krompirja leže v najhujši zimi po cele dneve na prostem; da zmrznejo, rib se pokvari redno 30% preden dospoje do konsumentov, ker ne prispe pravočasno sol, da bi jih nasolili, milijone konserv, namenjene za gozdne delavce »pozabijo« odposlati, živina pogine na prevozu od lakote itd. Stotine in stotine takih primerov »družabnega gospodarstva« srečujemo vsak dan. Ne glede na to, da skromna prevozna sredstva že sama na sebi niso zmožna zadoščevati centralistični ureditvi vse uprave, roma pogosto isto blago po parkrat po isti progi sem ter tja. Sovjetske oblasti sklepajo učene načrte o čim tesnejšem in neposrednejšem stiku industrije s trgovino, vrše neprestana preurejevanja, izrekaajo hude obsodbe, zidajo ogromne tovarne, toda življenje sovjetskega državljanca se ne izboljša prav nič.

izdala poziv armadi in drugim državljanom, naj ne klonajo pred boljševiškim nasiljem. Pa kmalu se je videlo, da ni tako in da bo boj s četami, ki stoje na strani revolucionarnega komiteta, težak. Boljševiška armada je zavzela mostove, variavski in balitiški kolodvor in telefon, nakar je Kerenski poslal na fronto brzojav, naj pridejo začasni vladi v Petrograd na pomoč 1., 4. in 14. kozaki polk. Tisti čas so se pripeljali uporni mornarji iz Kronštata in se ukrali na Nikolajevskem obrežju. Ob enem so pripadle sledeče uporne ladje: velika bojna ladja »Zarja svobode«, križarka »Avrona« in dva minosovca. Na stran boljševiškega petrogradskega sovjeta so stopili tudi obojeni avtomobili. Ob 11 dopoldne se je odpeljal Kerenski v Pskov nasproti frontnim vojakom, ki so bile pozvane, da zalto upor. K Zimskemu dvorcu je prikorakal artiljerijski naraščaj Mihajlovskega učitelja s topovi. Fantje pa so se ob nastopu mraka iz neznanih vzrokov vrnili domov. Ob 6 zvečer dne 25. ruskega oktobra 1917 so se pojavili na dvorčevem trgu bronirani avtomobili boljševiškega komiteta, ki so zaprli vse vhode in izhode na ta trg. Ravno tega dne so boljševiški mornarji in vojaki zaedli Marijinski dvorec, kjer je bilo napovedano zborovanje vladnega sovjeta republike. Nekatere člane tega sovjeta so uporni mornarji odgnali v zapor, druge zapodili domov.

V Petrogradu so smatrali boljševiki svoje delo za končano, in v zasedanju boljševiškega petrogradskega sovjeta 25. oktobra je že nastopil Ljening in izjavil, da je proletarska revolucija dovršena. Nastane nova doba ne samo v Rusiji, ampak tudi po vsem svetu in ta doba se bo brezpogojno končala z zmago socializma.

Začasno vlado so torej boljševiške čete oblegale v petrogradskem Zimskem dvorcu. Vladi so stražili kozaki, oficirski pripravniki in ženski bataljon, vsaka okrog 800 duš, ki seveda niso mogli vzdržati hudih boljševiških napadov. Streljanje na trgu pred dvorcem se je začelo ob 7 zvečer in se je vedno bolj stopnjevalo. Ministri so morali, da si rešijo življenje, se umikali od sobe do sobe. O zadnjih urah vladne obrambe je povedal minister notranjih del Nikitin sledeče: Okoli 9 zvečer je neki mornar na nepojasnen način ziezal na streho galerije Zimskega dvorca in vrzel bombo. Oficirji pripravniki, ki so bili tam, so razen enega pravčasno odnesli zdrave pete. Bomba sicer ni napravila posebne škode, le eden od oficirskih pripravnikov je bil ranjen v glavo. Palčinski je skočil na galerijo in zgrabil dolžnega mornarja.

Kmalu nato — priprave je minister Nikitin — smo dobili od vrhovnega poveljnika ruske armade Duhovina poročilo, ki podrobno opisuje, kateri vojaški oddelki so naznačeni nam v pomoč in sicer za 26. in 27. oktober. Ob 10 zvečer smo poslali brzojavko »Vsem, vsem, vsem!«, v kateri smo se izročili varstvu armade in staroda. Med tem se je ozemlje dvorca, v katerem je bila začasna vlada, vedno bolj sužilo. Prvo nadstropje dvorca so že zavzeli boljševiki. V sobi, kjer smo bili zbrani, se je pokvaril telefonski aparat. Šel sem v Konovalovo sobo, da bi govoril po telefonu. Posrečilo se mi je sporočiti Kuskovji o nujni potrebi skorajšnje pomoči, ker nevarnost raste. Nisem se še vrnil v svojo sobo, ko zaslišim glas: »Učaj se!« Odšel sem neovirano v Okroglo dvorano, kjer sem videl krasnogvardejce, mornarje in vojake, ki so razorožavali oficirske pripravnike. Ti so brez odpora oddali orožje in zaboje s patroni. Ustavili so tudi mene in vprašali kdo sem. Odgovoril sem: »Minister notranjih del Nikitin.« Zgrabili so me in odvedli k boljševiškem komisariju Čudnovskemu. Od ministrov so boljševiki zaprli najprej mene.

(Dalje prihodnjic.)

Manufakturo za jesen in zimo Vam nudim ugodno (drž. urad. tudi na obroke) **oblačilnica za Slovenijo** Ljubljana, Tyrševa c. 29, blizu Gospodarske zveze. Do preklica prodajamo tudi za hran kajžice članic »Zadrž. zveze.

Ujel se je Mož (telefonira iz restavracije svoji keni): Oprosti, draga moja, nocoj ne bom mogel priti pravočasno k večerji, toliko dela imam v pisanju.

Ona: Sveda ne moreš hitro delati, ko ti pa za hrbtno igra orkester.

Kmetovalci soja jeseni **zimsko grahorico** da svežo kremo, košnja že sredi mejnika. Dobi se pri tvrdki **Fran Podčelnik** d. o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta 33 v Javnih skladiščih.

Mali oglasnik

Vuaka drobna vratica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico. ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obratki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Napim 2 voza detelje, lucerne ali opalve, za krave. Naslov v upr. Domoljuba 11476.

Ša šolarje dobre in cenene obleke si nabavite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Lep bih si mendelec kupim ali vzamem v najem v bližini Ljubljane. Naslov v upravi Domoljuba 11154.

Regrežne spomenike, okvir e in druge plošče nudim a. cenene Mežnar F. deavnica Ihan p. Domžale.

Vila v Petrovčah pro lam. Poizve se prig. Vodeniku v Petrovčah.

Kmetijski pomočnik, trezen, ne natil 40 let star zmoečen mošče krav, se sprejme k goveji živini. Ponudbe v 14 dneh z do avsko kajžico na Jakob Verbič, Logalec.

Troguški vajenec zdrav ter dobrih starih, s primerno šolsko izbra bo v starosti 14 let se sprejme takoj a trgovino z meš. biagom. Ponudbe na upr. Domoljuba 11446.

Čebele kupim brez satovja in medu. Pridem in preselim čebele sam. Franc Markez, Vrhnika

Mlinarskega pomočnika sprejemem. Bremšak Marija, Podreča št. 14. Smednik.

Kmetički magacin

Ljubljana Krekov trg št 10, nasproti mest ega doma) Vam nudi najboljše zimsko manufakturno blago po izredno nizkih cenah. Obiščite to trgovino in pripravite se!

Manjše posestvo

kupim ali vzamem v najem v bližini Ljubljane. Naslov v upravi Domoljuba 11154.

Mlaga za kmetuka de la sprejemem. Prepeluš Anton, Dobrunje 9 — Sp. Hrušica pri Ljubljani.

Mlinarja in žagarja sprejemem. - Naslov v upr. Domoljuba 11461.

Kmetovalce. Napreduje v nakupem novovrstnih posnemalnikov, brzoparnikov, kotlov, gnojničnih sesalnik, plugov, čistilnikov in elektromotorjev. Pišite Inž. Temkin, Ljubljana, kavarna Slon.

Manjše posestvo

10 m od državne ceste v Blagovici, prodam. Redi se lahko 2 govodi in 4 prašiče. Lep sadni vrt. Cena in plačilni pogoji ugodni. Poizve se pri Ivan Ovca, Blagovica—Lukovica.

Pravstoveljpa javna dražba

manjšega posestva brez užitkarice, se vrši v nedeljo 29 sept. ob 1. uri popoldan Topolje 17. pošta Mengeš.

n Borovnica. Na splošno željo ponovimo v nedeljo, 22. t. m. ob 8 v prosv. domu presreljivo dramo »A njega nie.

Jernej je zjutraj zaležal. V naglici se je oblekel in pri tem niti zapazil ni, da je blače narobe nataknil tako, da je bila zadnja plat spredaj. Pred tovarno kjer je bil zaposlen in kamor se je v diru pripeljal s kolegom, je padel v občestni jarek. Tovariš, ki je pomagal na noge, ga je součno vprašal, če je morda kaj poškodovan. Jernej je šele zdaj opazil narobe oblečene blače ter odvrnil: »Potolkel se menda nisem nič, — toda — zdi se mi, da mi je glavo okrog zasakalo.«

Neki učitelj je imel navado, da je sposobnost učencev označeval a procenti. Ko je prišel šolski nadzornik, je videl v zvezku nekega učenca, da ima označeno 101 odstotek.

»Kako morete kaj takega napisati,« je grajal učitelja, »saj vendar veste, da nič ne more biti več kot 100 odstotkov.

»Že vem,« je pojanil učitelj, »stoda ta dečko je dal odgovor na neko vprašanje, ko niti vprašan ni bil.«

„TRIGLAV“ - industrija perila in oblek - Ljubljana

Lastnik J. OLUP

Za jesen in zimo, ako želite sebe in svojo družino dobro, poceni in toplo obleči, pridite in se pripravite v poslovnih prostorih **Stari trg 2 - - Pod Trančo 1 Kolodvorska ulica 8**

Obleka in perilo se izvršuje po najnižjih cenah tudi po meri in po najnovejši modi. Trgovci znaten posust

Ce se bočš izogniti slabi dražbi, ni treba zapirati vrat. Le dobro se obnašaj in koj bodo bežali tvoji »bratje iz hleva« kakor pred kugo. — Strindberg.

Roxine za žganjekuho

oddaja po najnižji cenai
Ivan Jelačin, Ljubljana, Kmonska 8

Prim. Sir 7, 6: »Ne prizadevaj si, biti sodnik, ako nimaš moči, zalreiti krivice; da se morda ne zbojši mogočnikovega obraza, in svoje pravice, sii v nevarnost ne postaviš.«

Nova manufakturna trgovina v Celju

Otvoril sem svojo manufakturno trgovino, v kateri imam tudi izredno bogato zalogo krojaških potrebščin. S točno, najsolidnejšo posrežbo in izredno konkurenčnimi cenami bom zadovoljil vsakogar.
MARTIN PONHAR, Celje-Lisce 52

Gospodinja: Kje pa so vaša sprejevala? Nova služkinja: »Oprostite gospa, doma sem jih pozabila.«

»Hm, toda — — —«
»Nič toda, gospa,« je hitela praviti Meta, »ob vam pa povem, da sem povsod točno vršila svoje dolžnosti. V zadnji službi sem vstajala ob petih, kuhala zajtrk ter vse sobe in postelje pospravila, še predno je kdo vstal.«

Golša, nabrekel vrat

je obolenje Mitne šleze, ki se mora pravočasno zdraviti, ker se sicer delovanje tega važnega organa v svoji funkciji kot sečnice proti strupom vse preveč prepreeže, zaradi česar lahko nastopijo neprijetni, a čisto tudi nevarni pojavi.

Zdravniška znanost je dognala, da so soli, ki vsebujejo jod, pri raznih oblikah golše izredno učinkovite. Številni bolniki so ugotovili v uporabo našega zelo preprosteza

demačega zdraviljenja s pijem angel, zadovoljiv, povsem neškodljiv epilv na bolezen. Vsakdo, ki je bolan na golši, ima nabrekel vrat, otečene šleze, naj zahteva našo knjižico, ki jo vsakomur

popolnoma brezplačno pošljemo. Zadoštuje dopianica. Polno zbiralno mesto:

Ernst Pasterneck, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. P. 111.